

---

# Jaarverslag 2019

Nederlands Bijbelgenootschap  
en Vlaams Bijbelgenootschap







**Fatima Jolibeth Romero Nuñez  
(29 jaar) is onderwijzeres in  
Tegucigalpa (Honduras)**

‘Ik heb veel passie voor wat ik doe. Ik weet dat God de levens van mensen kan veranderen. Hij geeft oplossingen als je het moeilijk hebt. Ik zie de wonderen die Hij doet in de levens van kinderen, jongeren, volwassenen en families. Zijn vreugde geeft mij kracht.’

# Inhoudsopgave

|                                       |    |
|---------------------------------------|----|
| Voorwoord                             | 5  |
| In één oogopslag                      | 6  |
| Impact in 2019                        | 8  |
| Bijbelwerk in Nederland en Vlaanderen | 12 |
| Bijbelwerk in het buitenland          | 26 |
| Fondsenwerving                        | 38 |
| Organisatie                           | 42 |
| Financiën                             | 52 |
| Jaarrekening                          | 58 |
| Accountantsverklaring                 | 95 |



*‘2019 was een jaar  
van verbreding’*

---

# Voorwoord

## Verbreding

Het was een mooi moment toen begin december 2019 de eerste Spaanstalige *Samenleesbijbel* arriveerde in Honduras. Ons hoofd Buitenland had eerder dat jaar onder politiebegeleiding de sloppenwijken van de hoofdstad bezocht, waar de kerken bijbelleesmiddagen organiseren voor families. De Bijbel maakt het verschil in deze wijken. Hij wijst de weg naar een ander leven dan het leven in de bendes en bemoedigt mensen in de moeilijkst denkbare omstandigheden. We hebben ons in 2019 meer toegelegd op het dichtbij brengen van de Bijbel op plaatsen waar het leven ingewikkeld is. In Honduras, maar ook in landen als Moldavië, Sierra Leone en Venezuela. Het is een van de manieren waarop we in het afgelopen jaar geprobeerd hebben om ons werk te verbreden.

Maar er waren meer vormen van verbreding. Zo hebben we in Nederland en Vlaanderen veel sterker ingezet op het digitaal dichtbij brengen van de Bijbel, onder meer door een steviger blogprogramma. Om te zorgen dat de blogs relevanter werden voor een grotere doelgroep, hebben we nieuwe schrijvers uitgenodigd en expliciet aangegeven aan de lezers dat ze een kleurrijker palet van ons konden verwachten. Het aantal weergaven van blogs is in 2019 bijna verviervoudigd ten opzichte van 2018! We hebben in 2019 ook kleine maar bemoedigende stappen gezet in het betrekken van internationale kerken bij het bijbelwerk in Nederland. Zo hebben we samen met het Antilliaans Bijbelgenootschap drie succesvolle presentaties van de *Studiebijbel* in het Papiaments georganiseerd voor een aantal Antilliaanse kerkgenootschappen.

Voor onze uitgeverij was 2019 het eerste geheel zelfstandige jaar. Op eigen wijze droeg de uitgeverij ook bij aan verbreding van het bijbelwerk en publiceerde in 2019 bijvoorbeeld de *BGT Jongerenbijbel*. Deze uitgave is een geheel nieuw concept, gemaakt in samenwerking met de EO en Youth voor Christ. Maar de uitgeverij zorgde ook voor missionaire edities van de *Samenleesbijbel* in het Spaans, voor de *Prentenbijbel* in het Haïtiaans Creools en een aantal Surinaamse talen, en voor *Bijbel Basics* in het Engels. Ook in 2019 konden we dit werk alleen doen dankzij de steun van onze leden en donateurs. We zijn dankbaar voor alle mogelijkheden die we zo kregen om Gods Woord voor de wereld dicht bij mensen te brengen.

Terwijl we dit schrijven is het april 2020 en zitten we midden in de corona-crisis. Ook in Nederland en Vlaanderen is het leven ineens gecompliceerd geworden en voelen we constant de dreiging van het coronavirus. Alle bijbelgenootschappen voelen de effecten van deze crisis, zowel in de praktische mogelijkheden om de missie uit te voeren, als in de financiën. En toch zien we ook juist in de crisis de kracht van Gods Woord en horen we bemoedigende verhalen vanuit alle hoeken van de wereld. We weten ons gedragen door Gods liefde en trouw en ook in deze tijd doen we als bijbelgenootschappen wat in ons vermogen ligt om de Bijbel dichtbij te brengen! We sluiten af met de woorden van Psalm 46:2, ‘God is voor ons een veilige schuilplaats, een betrouwbare hulp in de nood.’

**ds. Karin van den Broeke, voorzitter**  
**dr. Rieuwerd Buitenwerf, directeur**



# In één oogopslag

Het Bijbelgenootschap brengt al meer dan 200 jaar de Bijbel dichtbij. Dat doen we voor mensen van nu en voor volgende generaties. In Nederland en Vlaanderen, maar ook wereldwijd. Met traditionele en moderne vormen. We zijn er voor iedereen die de Bijbel relevant vindt.



## Uitgaven

**23**

30 (2018)  
nieuwe boeken

**3**

2 (2018)  
nieuwe missionaire  
uitgaven

**53.000**

64.000 (2018)  
complete bijbels  
verkocht

**24.400**

37.500 (2018)  
missionaire bijbels +  
bijbelgedeelten  
verspreid



## Betrokkenheid

Bij de Bijbel vergroten

**96**

33 (2018)  
blogs over de Bijbel

**306.500**

85.000 (2018)  
unieke weergaves  
van blogs

**197.000**

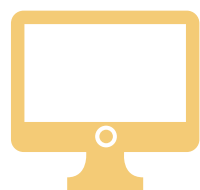
108.000 (2018)  
downloads van *Bijbel Basics*

**42.000**

15.000 (2018)  
gedrukte leesplannen

**32.900**

onbekend (2018)  
digitale inschrijvingen  
leesplannen



## debijbel.nl en debijbel.be

**1.100.000**

850.000 (2018)  
gebruikers debijbel.nl en  
debijbel.be

**140.000**

78.000 (2018)  
downloads gratis app  
*Mijn Bijbel*

**Psalm 23**

gelijk aan 2018  
meest gelezen online

**Romeinen 8**

gelijk aan 2018  
meest gelezen in de app

**Liefde, licht  
& vrede**

Licht, liefde & rust (2018)  
meest gezochte woorden



## Buitenland

**27**

23 (2018)  
vertaalprojecten

**23**

25 (2018)  
bijbelverspreidingsprojecten

**19**

18 (2018)  
kinderprojecten



## Organisatie

**59**

61 (2018)  
medewerkers

**110.543**

113.600 (2018)  
leden

**18.730**

19.590 (2018)  
aantal donateurs

**3.411**

2.300 (2018)  
nieuwe leden



## Inkomsten

fondsenwerving  
bedragen x € 1.000

**8.400**

6.900 (2018)  
totale geworven baten

**3.974**

3.985 (2018)  
structurele inkomsten

**1.144**

1.150 (2018)  
inkomsten uit mailings

**1.797**

772 (2018)  
inkomsten uit  
nalatenschappen

**259**

253 (2018)  
inkomsten uit collectes

**522**

437 (2018)  
overige giften



Veel mensen deden mee met het leesrooster van *Bijbel in een jaar*.

# Impact in 2019

De Bijbel is het belangrijkste boek ter wereld, omdat we in de Bijbel God kunnen ontmoeten. Onze droom is dat alle mensen toegang hebben tot de Bijbel. Om dat te bereiken, werken wij aan vertaling van de Bijbel in alle talen, aan toegankelijkheid van de Bijbel in verschillende vormen tegen passende prijzen, en aan hulpmiddelen om de kloof tussen het oude boek en de hedendaagse cultuur te overbruggen. We brengen de Bijbel dichtbij.

## De Bijbel dichtbij brengen

Dit bereiken we door:



### MEER VERTALINGEN

Meer mensen hebben een (passende) bijbelvertaling tot hun beschikking



### MEER TOEGANG

Meer mensen hebben toegang tot de Bijbel



### MEER BETROKKENHEID

Meer mensen hebben kennis van de Bijbel en ervaren de relevantie ervan

#### Doelen Nederland & Vlaanderen 2019

- |                                                                                                                                                              |                                                                                                                                                                                    |                                                                                                                                                                    |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>▼</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>De meestgebruikte bijbelvertaling (de Nieuwe Bijbelvertaling) door middel van revisie onderhouden</li> </ul> | <p>▼</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>Diverse bijbeledities aanbieden: betaalbaar en bereikbaar</li> <li>De Bijbel via web en app beschikbaar maken en houden</li> </ul> | <p>▼</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>Hulpmiddelen bij bijbel-lezen aanbieden</li> <li>Kinderproducten maken die de Bijbel dichterbij brengen</li> </ul> |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

#### Doelen buitenland 2019

- |                                                                                                                                                |                                                                                                                                                                                                         |                                                                                                |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>▼</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>Zorgen voor nieuwe vertalingen voor mensen die geen of een verouderde bijbel hebben</li> </ul> | <p>▼</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>Gesubsidieerde of gratis verspreiding van bijbels (in verschillende vormen) waar dat nodig is</li> <li>Digitaal platform beschikbaar stellen</li> </ul> | <p>▼</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>Projecten voor kinderen en jongeren</li> </ul> |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------|

# Hoofddoelstellingen 2019



## MEER VERTALINGEN

| Doelstelling 2019                                        | Gerealiseerd        |  |
|----------------------------------------------------------|---------------------|--|
| Reviseren <b>60%</b> Nieuwe Bijbelvertaling              | <b>68%</b>          |  |
| Support aan <b>23</b> vertaalprojecten in het buitenland | <b>27</b> projecten |  |



## MEER TOEGANG

| Doelstelling 2019                                         | Gerealiseerd  |  |
|-----------------------------------------------------------|---------------|--|
| <b>64.000</b> complete bijbels verkocht & verspreid       | <b>53.000</b> |  |
| <b>25.000</b> complete bijbels verspreid (buitenland)     | <b>51.000</b> |  |
| <b>10</b> internationale versies debijbel.nl gerealiseerd | <b>9</b>      |  |



## MEER BETROKKENHEID

| Doelstelling 2019                                       | Gerealiseerd     |  |
|---------------------------------------------------------|------------------|--|
| <b>850.000</b> gebruikers debijbel.nl                   | <b>1.100.000</b> |  |
| <b>120.000</b> downloads <i>Bijbel Basics</i>           | <b>197.000</b>   |  |
| <b>120.000</b> lezers blogs                             | <b>306.500</b>   |  |
| <b>40.000</b> kinderbijbels verspreid in het buitenland | <b>86.500</b>    |  |

### Meer vertalingen

We hebben in 2019 in het buitenland kunnen bijdragen aan 27 bijbelvertaalprojecten. De voortgang van de meeste projecten was conform planning, een enkel project heeft een lichte achterstand. Voor het Nederlands taalgebied is de revisie van de Nieuwe Bijbelvertaling ons belangrijkste vertaalproject. We wilden 70% van de gereviseerde tekst aanleveren aan de begeleidingscommissie; dat is zelfs 76% geworden. En 68% van de tekst is klaar voor de eindredactie, ook 8% meer dan begroot.

### Meer toegang

We hebben in Nederland en Vlaanderen ruim 53.000 complete bijbels verkocht en verspreid, los van de missionaire edities. We hadden verkoop van 64.000 bijbels begroot; we zien dat de verkoop van christelijke boeken in het algemeen nog steeds terugloopt, maar dat digitaal gebruik groeit. In het buitenland hebben we wel meer bijbels kunnen verspreiden dan we begroot hadden, ook voor speciale doelgroepen. Ook hebben we negen buitenlandse versies van het *Integrated Bible Engagement Platform (IBEP)* kunnen opleveren, waarmee we de begroting bijna gehaald hebben.

### Meer betrokkenheid

De meeste hoofddoelstellingen zijn ruimschoots behaald: bijna 29% meer unieke bezoekers op debijbel.nl en debijbel.be dan begroot, ruim 82% extra downloads voor *Bijbel Basics*, en meer buitenlandse kinderbijbels verspreid dan we hadden voorzien. De toegang in Nederland en Vlaanderen is ook vergroot door een spectaculaire groei van 360% van het aantal lezers van blogs op debijbel.nl en de app *Mijn Bijbel*. En ook de fysieke leesroosters die we verspreid hebben, bijvoorbeeld het veertigdagenrooster of het adventsrooster, vonden in totaal bij ruim 42.000 adressen hun weg.

## Onze toegevoegde waarde

- Expertise bijbelvertalen in de Nederlandse taal.
- Expertise bijbelgebruik, in het bijzonder voor kinderen.
- Vooruitstrevend in digitaal publiceren bijbelvertalingen en achtergrondinformatie.
- Inbedding in breed wereldwijd netwerk van bijbelgenootschappen (United Bible Societies).
- Vereniging rond de Bijbel met grote achterban in christelijk Nederland en Vlaanderen.

## Onze relevantie

- De Bijbel geeft kwaliteit, diepgang en zingeving aan het leven; ons werk geeft mensen wereldwijd daar toegang toe.
- Wij zorgen voor hedendaagse bijbelvertalingen en het onderhoud daarvan, waardoor de Bijbel onderdeel blijft van de moderne samenleving.
- We dienen een breedte van kerken, scholen en andere christelijke partners in Nederland en Vlaanderen met onze producten en kennis.
- Via opvoeders en kinderdienstleiding helpen we de nieuwe generatie zich te verbinden met de Bijbel.
- Wereldwijd krijgen minderheden een bijbel in hun eigen taal. Onze bijbelverspreidingsprojecten onder speciale doelgroepen als blinden en gevangenen geven mensen in zeer moeilijke omstandigheden eigenwaarde en hoop.
- Met onze bibliotheek beheren we historische bijbels als belangrijk cultureel erfgoed.



# Bijbelwerk in Nederland en Vlaanderen

De Bijbel moet beschikbaar zijn voor iedereen, in eigentijdse vormen en voor het hele Nederlandse taalgebied. Als Bijbelgenootschap vertalen en verspreiden we daarom de Bijbel en vergroten we de betrokkenheid bij de Bijbel. Per hoofddoelstelling blikken we in dit hoofdstuk terug en kijken we vooruit naar wat er voor 2020 op het programma staat.







# 1. De Bijbel vertalen en reviseren

Het Bijbelgenootschap staat bekend om vertalingen in eigentijds Nederlands, zoals de Nieuwe Bijbelvertaling en de Bijbel in Gewone Taal. Met onze vertalingen helpen we mensen de Bijbel te begrijpen. Zo kunnen ze ervaren hoe de Bijbel tot hen spreekt.

## Ambitie

De revisie van de Nieuwe Bijbelvertaling is de belangrijkste ambitie van het vertaalteam voor de jaren 2018-2020. Het is de bedoeling de gereviseerde versie in 2021 te publiceren. Dat betekent dat het werk aan de tekst eind 2020 afgerond moet zijn. Daarnaast stonden twee edities van het vakblad Bijbel & vertalen *Met Andere Woorden* op het programma. Ook wilden we een pilot voor een ander type vertaling voorleggen aan een testgroep.

## Resultaten

### NBV-revisie goed verlopen

Na het eerste volledige revisiejaar 2018, was het vertaalteam in 2019 goed ingewerkt en kon mooie resultaten halen. In drie van de vier fasen is de doelstelling meer dan behaald, in een van de fasen nagenoeg. De planning was om eind 2019 70% van de revisie aangeleverd te hebben bij de begeleidingscommissie; het werd 76%. We verwachten dan ook dat het vertaalwerk aan de revisie eind 2020 afgerond kan zijn; halverwege 2020 zal de eindredactieronde starten. Het afrondende werk aan een vertaalproject moet overigens niet onderschat worden – zowel voor het afhechten van details die de gehele bijbeltekst betreffen, als ook eindredactie en copy-editing – moet voldoende tijd beschikbaar zijn.

Per bijbelboek werken twee koppels aan de tekst: een brontekstkenner (exegeet) en een neerlandicus. Het eerste koppel beoordeelt alle revisievoorstellen en voert de relevante voorstellen door in de tekst (versie 1). Het tweede koppel controleert het werk van het eerste (versie 2). Daarna wordt het bijbelboek aangeleverd bij de projectcoördinator, die na een laatste check de tekst voorlegt aan de begeleidingscommissie (BC).

## Percentage tekst gereed

|                    | Versie 1<br>(1e exegeet) | Versie 2<br>(aangeleverd bij<br>coördinator) | Versie 3<br>(aangeleverd<br>bij BC) | Versie 4<br>(goedgekeurd<br>door BC) |
|--------------------|--------------------------|----------------------------------------------|-------------------------------------|--------------------------------------|
| Eindresultaat 2018 | 65%                      | 42%                                          | 39%                                 | 34%                                  |
| Doelstelling 2019  | 90%                      | 83%                                          | 70%                                 | 60%                                  |
| Eindresultaat 2019 | 91%                      | 82%                                          | 76%                                 | 68%                                  |

## Pilot Studievertaling

In 2019 werd ook een pilot van een aantal hoofdstukken in een ander type vertaling voorgelegd aan voorgangers en predikanten, onder de werktitel ‘Studievertaling’. De reacties waren over het algemeen zeer positief; in 2020-2021 gaat het Bijbelgenootschap onderzoeken hoe groot de belangstelling voor dit project is, om te beoordelen of een grotere pilot wenselijk is.

## Met Andere Woorden

In ons vakblad *Met Andere Woorden* is in 2019 op diverse wijzen aandacht geschonken aan de revisie, o.a. aan de herziening van een van de tien geboden, en aan de problematiek rond het woord ‘huidvraat’, een opvallende keuze uit de NBV in 2004. In de media

werd onder andere aandacht geschonken aan de vertaling van Exodus 20:5.

## Evaluatie en plannen

Naar aanleiding van de achterstand in de revisie in 2018 hebben we de processen binnen het NBV revisietraject gestroomlijnd; we zien dat dit in 2019 vruchten heeft afgeworpen. Eind 2020 moet zowel het revisiewerk als het eindredactiewerk voor 100% afgerond zijn. Er is slechts een kleine uitloop in 2021 mogelijk, vanwege onze wens tot publicatie in najaar 2021. Vanwege de nadruk op de revisie hebben we ons plan om het vakblad *Met Andere Woorden* om te vormen tot een digitaal bijbelprofessionals-platform uitgesteld tot 2021. In elk geval tot die tijd verschijnt het blad tweemaal per jaar als papieren editie.



### RESEARCH

## Huidvraat: vertaalfondst of jeukwoord?

Matthijs de Jong  
Saskia van der Lingen  
Jaap van Dorp

Dit artikel beschrijft de zoektocht naar een alternatief voor ‘huidvraat’ in de Nieuwe Bijbelvertaling in het kader van de revisie. De term ‘huidvraat’ heeft tot veel discussie geleid. Waarom is dit woord gekozen en wat zijn de voor- en nadelen ervan? Om deze vertaalkuizen te evalueren, bespreken we om welke verrijningen het gaat. Dan kijkt al snel dat de meeste alternatieven voor ‘huidvraat’ geen verbetering zijn. ‘Melaatsheid’ (Statoververtaling NBG-vertaling 1951, Herziene Statenvertaling) blijkt inhoudelijk geen correcte vertaling; hetzelfde geldt voor het alternatief ‘lepra’. De keuze voor ‘een huidziekte’ (Willibrordvertaling, Groot Nieuw Bijbel, Bijbel in Gewone Taal) komt dichterbij de buurt, maar is te algemeen. De keuze voor ‘de Egyptische ziekte’ (Naardense Bijbel) is een theologische kunstgreep. Huidvraat is in veel opzichten een effectieve vertaling, maar brengt een nadel met zich mee dat de voordelen lijkt te overvleugelen. Vandaar de zoektocht naar een vertaallosting die uitgaat van de huidige wetenschappelijke consensus dat de bijbelwoorden ‘saraat’ en ‘lepra’ duiden op ‘een huidziekte die onreinheid veroorzaakt’.

☞ Melaatsen door Jezus genezen. Houtsnede van Ludolf van Saksen, 15<sup>e</sup> eeuw. Uit: *Dat boek vanden leuen ons liefs heren Ihesu Christi*, Antwerpen 1488. (Foto: Catharijncement)

## Huidvraat

Huidvraat is misschien wel het meest besproken woord van de Nieuwe Bijbelvertaling. ‘Mooie vondst’, zegt de één. ‘Een naar woord, ik kan er niet aan wennen’, zeggen veel anderen. Voor de revisie hebben we gekeken of het beter kan. Allereerst is het goed om te zeggen dat de traditionele vertaling ‘melaatsheid’ niet klopt. Dat verwijst naar lepra (tegenwoordig ‘de ziekte van Hansen’ genoemd). In de Bijbel gaat het over huidaandoeningen, waarbij het centrale probleem is (in OT én NT!) dat die onreinheid konden veroorzaken. Huidvraat zit dus in de goede hoek, maar roept niet de juiste associatie op. Daarom is ‘huidziekte die onreinheid veroorzaakt’ het uitgangspunt voor de nieuwe vertaallosting in de revisie.





Jongeren konden zich aanmelden voor een fotoshoot rond de lancering van de *Jongerenbijbel*.



## 2. De Bijbel beschikbaar maken

Van missionaire paperback tot aan een luxe editie met studieaantekeningen en de Bijbel op je mobiel. Het Bijbelgenootschap wil de Bijbel beschikbaar stellen in vormen waar vraag naar is, zodat iedereen de Bijbel kan lezen.

### Ambitie

Het jaar 2019 was voor het NBG het eerste jaar na de periode van outsourcing waarin alle titels door onze eigen uitgeverij verkocht werden. Doel voor 2019 was 30 nieuwe titels te maken, 65.000 complete bijbels te verkopen en 30.000 missionaire bijbels en bijbelgedeelten te verspreiden.

Op het gebied van digitaal uitgeven was ons doel om in 2019 1 miljoen unieke gebruikers van debijbel.nl en debijbel.be te bereiken, en 150.000 downloads van de app *Mijn Bijbel*. debijbel.nl en *Mijn Bijbel* zijn samen ook een belangrijk middel om bijbelgebruik te bevorderen – door leesplannen, blogs en *Bijbel Basics*. De doelen en resultaten voor die projecten zijn te vinden in het hoofdstuk 'Betrokkenheid bij de Bijbel vergroten'.

### Resultaten

#### Bijbels en deeluitleggingen

Op basis van de resultaten van 2019 hebben we gaandeweg het jaar besloten ons meer te concentreren op het ontwikkelen van kwaliteitsuitgaven dan op het aantal uitgaven; in de voorjaars- en najaarscatalogus van de

NBG-uitgeverij waren dan ook geen dertig, maar drieëntwintig nieuwe titels te vinden (inclusief een aantal heruitgaven in een nieuw jasje). We hebben via kerken en partners 24.400 missionaire bijbels en bijbelgedeelten (waarvan ruim 6.000 complete BGT's en bijna 5.000 Nieuwe Testamenten) verspreid. De verkoopcijfers van complete bijbels vielen enigszins tegen (53.000). Dit is deels te verklaren door een teruggang in de belangstelling voor christelijke boeken; daarnaast zien we op sommige terreinen verzadiging optreden van de bijbelmarkt. Tegelijk zien we wel veel belangstelling voor titels die op specifieke doelgroepen gericht zijn, zoals de *Belle Bijbel*, *Bijbel in een jaar*, de *BGT Jongerenbijbel* en de *Inspire Bijbel*. Daarnaast begint het perspectief op een gereviseerde NBV de verkopen enigszins negatief te beïnvloeden (kopers wachten liever op de nieuwe versie). De Bijbel in Gewone taal is net als vorig jaar onze meest verkochte bijbel. Er

*'We hebben via kerken en partners 24.400 missionaire bijbels en bijbelgedeelten (waarvan ruim 6.000 complete BGT's en bijna 5.000 Nieuwe Testamenten) verspreid.'*

is veel belangstelling voor onze kinderboeken; naast de reeds bestaande klassiekers van Kees de Kort en Marijke ten Cate, hebben ook de *Samenleesbijbel* en de *Babybijbel*, met afgeleide producten als de *Samenleesbijbel Junior* en het *Babybijbel knisperboekje*, zich een stevige positie in de verkopen verworven.





## Jongerenbijbel

In 2019 is er een jongereneditie van de Bijbel in Gewone Taal uitgebracht, in samenwerking met Youth for Christ en de Evangelische Omroep. Aan de uitgave hebben ook tieners meegewerkt. De *Jongerenbijbel* bevat achtergrondinformatie rond de Bijbel en informatie op het raakvlak van de Bijbel en vragen die jongeren bezighouden. Ook is er veel ruimte in de uitgave om aantekeningen te maken. Zo kunnen jongeren op een creatieve manier bezig zijn met de Bijbel. De uitgave werd positief ontvangen en zal de komende jaren ongetwijfeld een vaste positie verkrijgen in ons aanbod van uitgaven.

## De top 7 van 2019:

1. BGT voor jou (BGT schoolbijbel)
2. BGT Standaard
3. Prentenbijbel
4. Nieuwe Testament in Gewone Taal
5. Bijbel in Gewone Taal huisbijbel
6. BGT paperback
7. Babybijbel knisperboekje

### Christelijke boeken

De verkoop van het christelijke boek in Nederland staat nog steeds onder druk. De combinatie van ontleding, ontkerkelijking en digitalisering maakt dat het aantal christelijke boekhandels in Nederland afneemt. Ook de omzet daalt in de christelijke boekhandels. In 2019 gebeurde dat met 5,7%, en de online verkoop compenseerde dit niet. Ondanks het niet behalen van de doelstellingen zijn we verheugd over resultaten met nieuwe bijbeluitgaven als de *Jongerenbijbel*.

### debijbel.nl/be en *Mijn Bijbel*-app

In 2019 hebben ongeveer 1,1 miljoen unieke bezoekers van debijbel.nl/debijbel.be gebruikgemaakt (een stijging van 29% ten opzichte van 2018). Daarnaast zijn er nu ongeveer 140.000 downloads van de *Mijn Bijbel*-app (62.000 meer dan in 2018). We hebben in 2018 gezien dat leesplannen en blogs een belangrijke aanleiding waren voor mensen om de website en vooral ook de app te gebruiken. Daarom is in 2019 daarop gefocust; het aantal blogs is verhoogd, en het aantal lezers is exponentieel toegenomen. We hopen en verwachten dat de website en de app hierdoor van meer waarde zijn geworden voor de gebruikers.

### Nieuwe doelgroepen

Ook in 2019 hebben we geëxperimenteerd met projecten voor internationale kerken.

Zo vonden er mooie presentaties plaats in Antilliaanse kerken van de *Studiebijbel* in het Papiaments. De directeur van het Antilliaans Bijbelgenootschap was daarbij aanwezig. De aanwezigen waren blij met de verkrijgbaarheid van de *Studiebijbel* in Nederland, en met de verbondenheid tussen het Nederlands en het Antilliaans Bijbelgenootschap. Toch zijn niet alle projecten succesvol; het lukte bijvoorbeeld niet om een specifiek leesrooster uit de internationale kerken te realiseren.

### Evaluatie en plannen

We zien dat de dalende verkooptrend die de afgelopen jaren begon, zich voortzet. Met name als het gaat om complete bijbels. Tegelijk zien we stijgende belangstelling voor kinderproducten rond de Bijbel, en een flink stijgende digitale belangstelling. In 2020 zal de uitgeverij een aantal nieuwe uitgaven presenteren; de nu gekozen lijn van kwaliteit boven aantal nieuwe uitgaven zullen we voortzetten. 2020 is voor de uitgeverij ook het voorbereidingsjaar voor de publicatie van de nieuwe NBV-versie; eind 2020 moeten de uitgeefplannen gereed zijn voor implementatie in 2021. In 2020 zullen debijbel.nl en debijbel.be en de app *Mijn Bijbel* technisch vernieuwd en verbeterd worden; inhoudelijk sturen we op doorontwikkeling van de onderdelen van het platform die voor de gebruikers het meest relevant zijn.



De Studiebijbel in het Papiaments werd gepresenteerd. Deze bijbel helpt Ifna Daflaar bij het voorbereiden van de preken die ze van tijd tot tijd houdt in de pinkstergemeente.







### 3. Betrokkenheid bij de Bijbel vergroten

Veel Nederlanders en Vlamingen vinden de Bijbel belangrijk, maar ervaren tegelijkertijd ook een drempel om erin te lezen. Het Bijbelgenootschap wil op deskundige wijze helpen om de drempel zo laag mogelijk te maken, zodat mensen de relevantie van de Bijbel kunnen ervaren. We maken hulpmiddelen die inspireren, uitleg geven en kennis verrijken.

#### Ambitie

Het jaar 2019 was op het gebied van bijbelgebruik een continuering en intensivering van 2018: *Bijbel Basics* was opnieuw het belangrijkste project; we wilden het leesrooster- en blogprogramma dat gekoppeld is aan [debijbel.nl](http://debijbel.nl) versterken, omdat we in 2018 zagen dat op die manier meer mensen op een betekenisvolle manier met de Bijbel bezig konden zijn. We zien dat de belangstelling voor het doorgeven van geloof en Bijbel aan de volgende generatie onverminderd groot is, daarom heeft onze uitgeverij samen met het team Bijbelgebruik gewerkt aan diverse uitgaven voor kinderen en jongeren. Verder wilden we opnieuw de Bijbel en onze projecten op een positieve manier onder de aandacht brengen in de media. In Vlaanderen was het doel onze naamsbekendheid te vergroten, en met name de contacten met de Rooms-Katholieke Kerk te versterken – door aanwezigheid bij evenementen, en door een aantal producten te ontwikkelen.

#### Resultaten

##### Groei *Bijbel Basics* zet door

Eind 2018 was er ruim 108.000 keer een *Bijbel Basics*-programma of een programmaonderdeel gedownload – een gemiddelde van bijna 2.100 per week. Ons doel voor 2019 was een groei naar 120.000; dat doel is ruimschoots gehaald – we eindigden het jaar met 197.000 downloads, een groei van 82% ten opzichte van 2018 (toen bijna 3.800 downloads per week). Met het maken van de nieuwe materialen lopen we goed op schema – in 2019 bereikten we het punt dat honderd van de tweehonderd zondagen klaar waren. Naar aanleiding van het kerstproject hebben we de gebruikers een enquête gestuurd; de meeste kerken die *Bijbel Basics* gebruiken waren zeer tevreden met het materiaal, en gaven ook tips voor verbetering (zoals meer rekening houden met kinderen die maar één of twee keer komen in de adventstijd). We zullen de adviezen zowel gebruiken voor het nieuw te ontwikkelen materiaal in 2020, als verwerken in het bestaande materiaal. In 2019 publiceerden we ook voor het eerst een *Bijbel Basics* adventskalender, bedoeld om thuis in gezinnen te gebruiken naast de zondagse kinderdienstmethode.



Dit jaar was er ook een *Bijbel Basics* adventskalender voor thuis.



In Vlaanderen was er op 30 maart een Vormelingendag. Het Vlaams Bijbelgenootschap was hier aanwezig en deelde daar Nieuwe Testamenten in gewone taal uit.

#### Kinderboeken

We hebben ook in 2019 een aantal titels voor kinderen en jongeren gepubliceerd. De belangrijkste publicatie was de BGT-*Jongerenbijbel*. We hebben deze uitgave samen met Youth for Christ en de Evangelische Omroep ontwikkeld. In het najaar van 2019 is deze bijbel gepresenteerd, en de eerste reacties zijn positief. We hebben ook gewerkt aan het uitbreiden van het assortiment rond een aantal goedlopende concepten. Zo is de *Babybijbel*-serie aangevuld met een luikjesboek en met een tweede deel; de *Prentenbijbel*-serie is aangevuld met boeken die speciaal geschikt zijn voor de doop of het opdragen van kinderen, en bij de *Samenleesbijbel* verscheen een editie die geschikt gemaakt is voor gebruik in groepen en een dagboekje voor gezinnen, *Op weg naar Pasen*. Er is ook gewerkt aan twee nieuwe concepten: *Mijn Peuterbijbel* en de *Voorleesbijbel*. Deze uitgave zal in drie delen van 52 verhalen verschijnen. Van de *Peuterbijbel* verscheen de voorpublicatie vlak voor de zomer, in de vorm van een kartonboek. De complete editie verscheen echter iets later dan voorzien, begin 2020. Datzelfde geldt voor het eerste deel van de *Voorleesbijbel*. Een bijzonder kinderproduct verscheen vlak voor de jaarwisseling, onder de titel *Wat een geluk*.

Het Vlaams Bijbelgenootschap ontwikkelde dit boekje als een bijbels georiënteerd hulpmiddel voor kinderen die eerste communie doen en hun ouders. *Wat een geluk* wordt vanaf 2020 tegen kostprijs aangeboden via de webshop.

#### Vormelingendag in Antwerpen

Op 30 maart beleefden bijna tweeduizend Antwerpse kinderen een bijzondere dag in aanloop naar hun vormsel. Het Vlaams Bijbelgenootschap was partner op deze dag. Zo kreeg elke vormeling een klein formaat van het Nieuwe Testament cadeau met een uitnodigende bladwijzer, en hadden we als Bijbelgenootschap een rol in het slotspektakel: een van onze Vlaamse medewerkers vertelde samen met een zandkunstenaar en een band een eigentijdse versie van het pinksterverhaal.

#### Bijbelstudie

In 2019 startten we met een nieuwe serie boekjes gericht op bijbelstudie, persoonlijk of in groepsverband: *Verdiep je in....* Er zijn drie delen verschenen: Jesaja, het Onzevader, en Kerst. Met name het laatste deel kon op veel belangstelling rekenen. In de komende jaren verwachten we nieuwe delen toe te voegen aan de serie, bijvoorbeeld een boekje over de Bergrede.



### Leesroosters

Leesroosters zijn een belangrijke stimulans voor mensen om de Bijbel te lezen en toe te passen op hun dagelijks leven. We zien de afgelopen jaren de belangstelling voor leesroosters toenemen. Voor 2019 hadden we als doel gesteld 30.000 aanmeldingen te krijgen voor leesplannen. Deze doelstelling is ruim gehaald. Er waren 32.900 aanmeldingen voor digitale leesroosters (drie kwart hiervan kwam via de app *Mijn Bijbel*).

Daarnaast hebben we drie specifieke leesroosters gedrukt: een veertigdagenrooster, een vakantierooster en een adventsrooster. Het adventsrooster is een Vlaams-Nederlands product geworden. Gezamenlijk zijn deze drie 42.000 maal aangevraagd.

### Top 3 digitale roosters

1. **Bijbellesrooster 2019**
2. **40 dagen | 40 vragen**
3. **Rembrandt en de Bijbel**

Naast deze leesroosters maken we ook het bijbellesrooster voor het gehele jaar, dat we als blijk van dank aan onze betalende leden en donateurs sturen. Dit is in 2019 naar 110.000 mensen gestuurd. En een heel bijzonder leesrooster hebben we eind 2018 gepubliceerd als boek: *De Bijbel in een jaar*. Het werd zowel in 2018 als in 2019 een paar duizend keer verkocht, en in een speciale Facebookgroep deelden rond de 275 lezers hun ervaring.



## Op weg naar Pasen 2019

Het veertigdagenrooster over het bijbelboek Johannes werd goed gewaardeerd door de lezers. In dit leesrooster werden bijbelgedeelten uit het evangelie volgens Johannes aangevuld met vragen en opdrachten waardoor bekende en onbekende teksten dichtbij kwamen.



### Blogs geven te denken

We zien in de afgelopen jaren bepaalde vormen van bijbelgebruik steeds meer verschuiven naar digitaal gebruik. Zo zagen we vorig jaar al een toename van het gebruik van onze blogs rond de Bijbel, en besloten we in 2019 hier meer op in te zetten. Een combinatie van debijbel.nl (en debijbel.be), de *Mijn Bijbel*-app en onze digitale nieuwsbrieven gaven ons goede kansen meer mensen te bereiken met onze blogs. Er is in 2019 een nieuw blogprogramma opgezet, met meer ruimte voor een veelkleurig palet van externe christelijke schrijvers. De Bijbel staat centraal in alle blogs, maar het staat de schrijvers vrij om de relevantie van de Bijbel op hun eigen wijze voor het voetlicht te brengen. De bedoeling is dat lezers aan het denken gezet worden over de Bijbel en de betekenis van de Bijbel in hun leven. Onze doelstelling was om in 2019 in totaal 120.000 unieke weergaves van onze blogs te krijgen; we eindigden op 306.500 weergaves (een stijging van 360% ten opzichte van 2018). Dit resultaat heeft ons bevestigd in de keuze om meer met externe auteurs te werken en dit zullen we dan ook continueren in 2020. Interessant detail is dat blogs in de *Mijn Bijbel*-app relatief gezien beter gelezen worden dan op de debijbel.nl. Dat de cijfers voor de website

### Lezers blogs

**Lezers blogs totaal: 306.500**  
**debijbel.nl: 180.500 unieke lezers**  
***Mijn Bijbel*-app: 126.000 unieke lezers**

toch hoger zijn, komt omdat lezers die via nieuwsbrieven bij een blog uitkomen, dat altijd doen op de website en niet in de app.

### Honderden kerken vierden Bijbelzondag

Op zondag 27 oktober werd in ongeveer 400 kerken Bijbelzondag gevierd. In veel gevallen waren het de NBG-vrijwilligers die lokaal het initiatief namen om Bijbelzondag in hun plaatselijke kerk te vieren. Het thema was 'Ik wens jou ...'. Dit thema was mede gebaseerd op de groet van Paulus in de Romeinenbrief (Romeinen 1:1-7). Zowel in het Bijbelzondagmateriaal als in het kinderdienstmateriaal van *Bijbel Basics* werd dit verhaal centraal gezet. Tijdens Bijbelzondag vroegen we ook aandacht voor de vele miljoenen mensen die wereldwijd nog geen eigen bijbel hebben. De collectes waren bedoeld voor verschillende projecten, zoals voor vluchtelingen in Syrië of verlaten kinderen in Moldavië.



### De Bijbel onder de aandacht op onverwachte plekken

In de zomer van 2019 voltooide de robotarm in Dordrecht het overschrijven van de Statenvertaling. Dagelijks stonden mensen geboeid te kijken naar de robot, en werden gesprekken gevoerd over de Bijbel. Het was een prachtig voorbeeld van de Bijbel op een creatieve maar toch ook passende manier in het centrum van de samenleving.

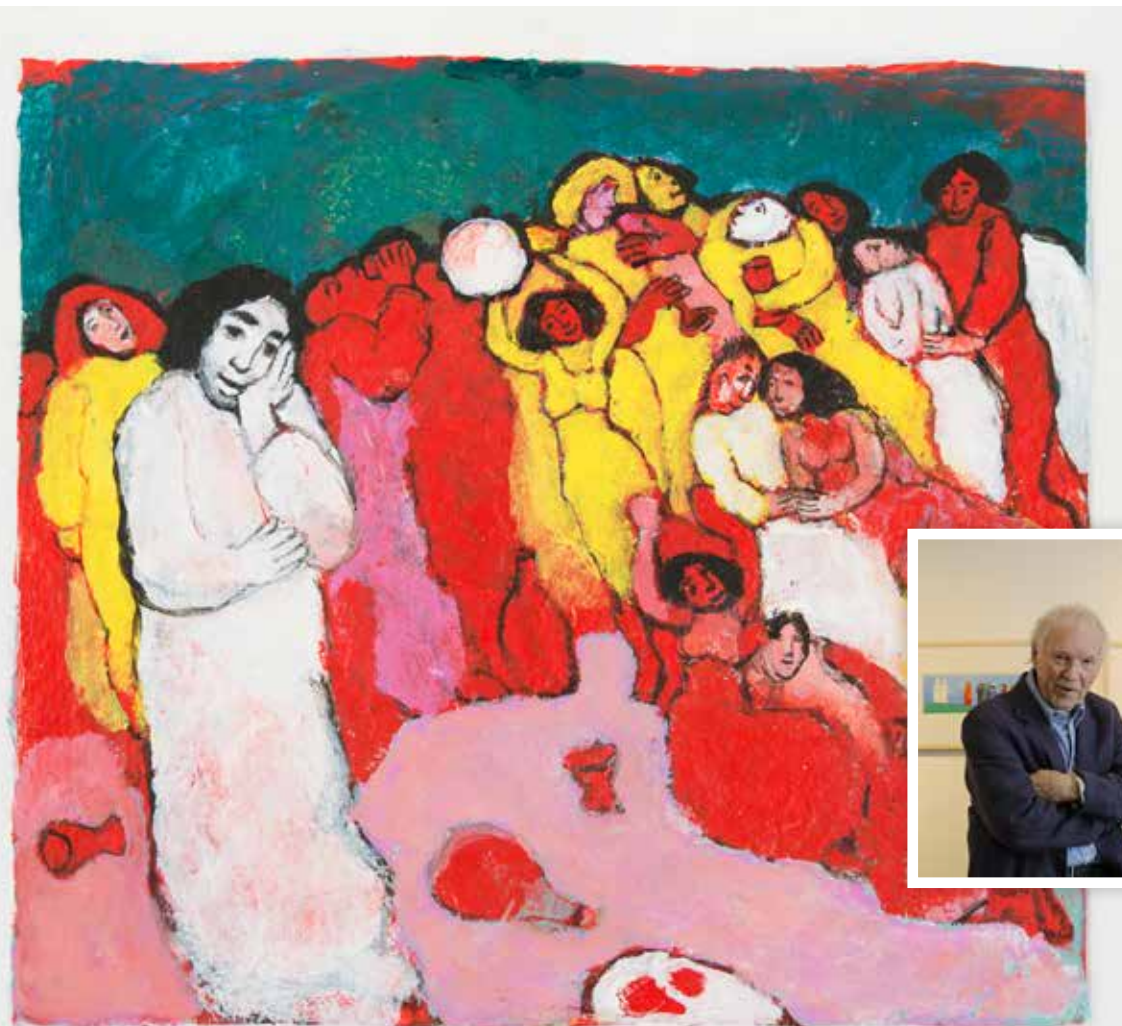
Voor bijbellezers die een *Rembrandtbijbel* in huis hebben, is het geen verrassing dat de Bijbel voor Nederlands beroemdste schilder dé inspiratiebron was. Bekende bijbelse taferelen van Rembrandt zijn bijvoorbeeld te zien in het Rijksmuseum in Amsterdam. In Rembrandtjaar 2019 heeft het NBG extra aandacht gevestigd op de bijbelse invloed op het werk van Rembrandt, door middel van een digitale route langs bijbelse taferelen.

De meest bekende hedendaagse bijbelkunstenaar is Kees de Kort, die sinds de zestiger jaren bijbeltaferelen heeft geschilderd;

zijn bekendste werk is de *Kijkbijbel*, waar in krachtige beelden het bijbelverhaal wordt herverteld. In 2019 werd De Kort 85 jaar. In samenwerking met het Ikonenmuseum Kampen, het Bijbels Museum Amsterdam en het Stadhuismuseum Zierikzee is daarom een tentoonstelling georganiseerd. Het bijzondere van de tentoonstelling is dat de werken van De Kort geconfronteerd worden met iconen waarop vergelijkbare bijbelse taferelen zijn afgebeeld. De tentoonstelling was in 2019 een half jaar in Kampen te zien, en zal in 2020 in Amsterdam en Zierikzee te zien zijn. We publiceerden in 2019 ook een nieuw kinderboek met werk van De Kort, de *Kleine Kijkbijbel*.

### Bijbel in de media

Het NBG was opnieuw goed zichtbaar in de media. We telden 456 berichten over onze activiteiten en uitgaven, waarvan 232 offline: in kranten, magazines en op radio en tv. We weten daarbij christelijke media als het Nederlands Dagblad, het Reformatorisch Dagblad, Groot



Kees de Kort en Rieuwerd Buitenwerf bij de opening van de tentoonstelling in het Bijbels Museum.



Op 1 december werd het werk van het NBG getoond in het programma 'Holland van Boven' op SBS6.

Nieuws Radio, en de nieuwssite CIP goed te bereiken. Algemene media als Trouw, Volkskrant, Parool, Telegraaf en NOS schonken aandacht aan ons als we opvielen door maatschappelijk relevant nieuws, zoals bij de Nashville verklaring (ANP, Telegraaf, AD en andere kranten/sites), de revisie van Exodus 20:5 – 'ter verantwoording roepen' in plaats van 'laten boeten' (Volkskrant) –, bij de digitale 'Rembrandtroute' een bijbelleesplan aan de hand van kunstwerken van Rembrandt (Parool), en bij de nieuwe Friese bijbelvertaling (NOS). SBS benaderde ons voor hun tv-programma *Holland van Boven*, wat leidde tot een reportagefilmje. De EO Metterdaad-tv-reportages uit Guatemala en bijbehorende radiogesprekken leverden ook aandacht op voor ons werk.

### Evaluatie en plannen

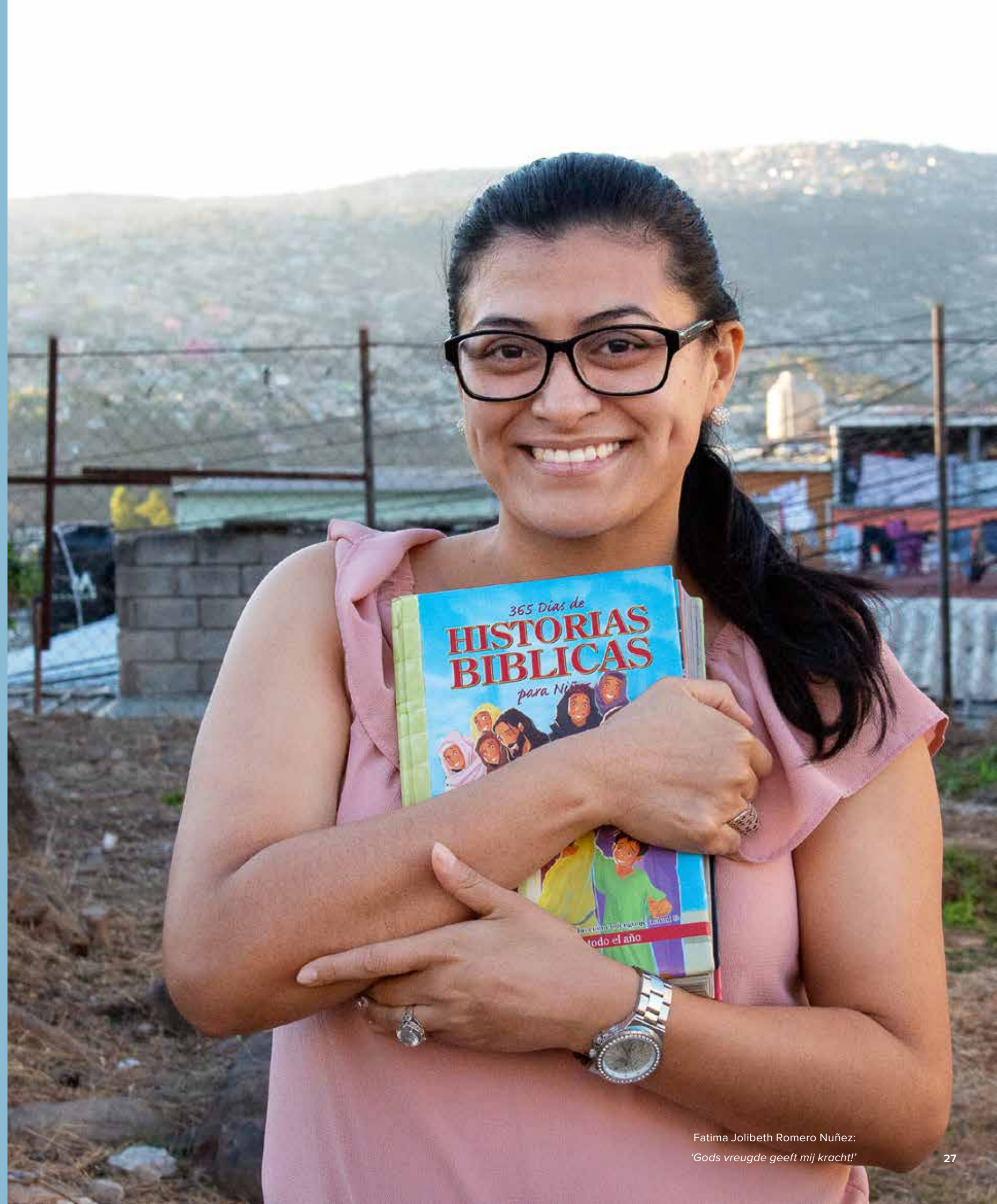
Belangrijke les uit 2019 is dat bijbellezers en

zoekers belangstelling hebben voor diensten en producten die hen helpen om de Bijbel op een betekenisvolle wijze te lezen, of door te geven aan de volgende generatie. Digitale middelen geven ons de mogelijkheid om te peilen wat mensen het meest waarderen, en op basis daarvan onze projecten aan te passen (zoals naar aanleiding van de enquête bij *Bijbel Basics*). In 2020 zullen we dan ook het werk continueren, op aangescherpte wijze zodat we nog beter aansluiten bij de behoeftes die mensen hebben. De basis van *Bijbel Basics* zal naar verwachting in de eerste helft van 2021 afgerond kunnen worden; in 2020 zullen we daarom ook nadenken welke doorontwikkeling daarna nodig is. De media-aandacht willen we met minimaal twaalf persberichten handhaven op hetzelfde niveau. Voor Vlaanderen werken we aan een specifiek strategisch document, binnen de kaders van de NBG-VBG strategie.



# Bijbelwerk in het buitenland

Wereldwijd kunnen nog steeds veel mensen de Bijbel niet zelf lezen. Er bestaat bijvoorbeeld geen vertaling in hun taal, of ze kunnen geen bijbel betalen. Daarom vertalen en verspreiden we de Bijbel ook in het buitenland.



Fatima Jolibeth Romero Nuñez:  
'Gods vreugde geeft mij kracht!'



# United Bible Societies

Het Nederlands Bijbelgenootschap is lid van de United Bible Societies (UBS) – de fellowship van 151 bijbelgenootschappen wereldwijd. Elk bijbelgenootschap verzorgt het werk in zijn eigen land en financiert dat waar mogelijk uit eigen inkomsten. De 151 samenwerkende bijbelgenootschappen delen waar mogelijk expertise, techniek en inhoud om het werk zo efficiënt mogelijk uit te voeren. Een groot deel van de bijbelgenootschappen is echter ook afhankelijk van internationale steun van ‘gevende’ bijbelgenootschappen als het Nederlands en Vlaams Bijbelgenootschap.

## Ambitie

We werken op diverse manieren mee aan buitenlandse projecten. De belangrijkste is het financieel steunen van bijbelprojecten. Dat doen we via de United Bible Societies. 2019 was voor ons een jaar waarin we wilden experimenteren met het op grotere schaal delen van materialen die in Nederland ontwikkeld zijn, zoals de *Prentenbijbel*, de *Samenleesbijbel* en *Bijbel Basics*. Door te experimenteren wilden we leren: 1. Is het hier ontwikkelde materiaal (met kleine aanpassingen) toepasbaar in geheel andere contexten? 2. Hoe zorgen we voor gedeeld eigenaarschap van de projecten? 3. Hoe kunnen we onze processen in de samenwerking zo stroomlijnen dat snel en gemakkelijk gezamenlijke producties kunnen worden gerealiseerd?

## Resultaten

### Selectieproces van projecten

Vanuit het wereldwijde aanbod aan projecten

kiezen we de projecten die het beste passen binnen onze kernwaarden en visie. Onze focus in het buitenlandwerk ligt op vertalen en verspreiden (producties mogelijk maken voor gratis of betaalde verspreiding, en boekverkooppunten helpen realiseren). In beperkte mate helpen we ook mee om presentie van een bijbelgenootschap mogelijk te maken in landen waar geen zelfstandig bijbelgenootschap denkbaar is.

### Vertaalprojecten

Bij de keuze van vertaalprojecten maken we gebruik van UBS-systematiek, waarmee we vaststellen in welke mate een (nieuwe) vertaling nodig en kansrijk is. Deze systematiek heet *Translation Needs Assessment* (TNA). In de TNA wordt onder andere gekeken naar de lokale vraag naar vertalingen, het draagvlak in de diverse kerken in een land, het aantal mensen (en in het bijzonder christenen) die een taal spreken en lezen, en de vitaliteit van de taal. Wij zoeken naar een goede mix van vertalingen en revisies voor grotere en kleinere groepen, waarbij de lokale vraag en eigenaarschap altijd belangrijke criteria zijn. Daarnaast willen we vertaalprojecten – die vaak tien jaar of langer duren – voor een langere periode steunen, zodat de continuïteit gewaarborgd is. Een goede begeleiding en monitoring vanuit de UBS is daarom ook een belangrijk criterium. In 2018 is de UBS gestart de huidige vertaalprojecten, plus de projecten die de komende 20 jaar gewenst zijn, samen te coördineren onder de projectnaam ‘Bible Translation Roadmap’. Het Nederlands Bijbelgenootschap is deel van de ‘stakeholder-groep’ die dit internationale project begeleidt.

### Verspreidingsprojecten

Bij het selecteren van verspreidingsprojecten spelen noodzaak en effectiviteit een belangrijke rol. Daarnaast hebben we speciale aandacht voor groepen die gemarginaliseerd zijn; in arme landen geldt dit bijvoorbeeld voor gevangenen en mensen met een handicap. Ook geven we veel aandacht aan bijbelverspreidingsprojecten onder kinderen.

Voorwaarden om samen te werken zijn voor ons: duidelijke communicatie, verantwoordelijkheden vooraf vastleggen en goede en betrouwbare rapportage van de uitvoering.

Voor sommige landen geldt dat projectinformatie vertrouwelijk moet worden behandeld, zodat we de uitvoerende collega’s niet in gevaar brengen. Uiteraard geven we hier gehoor aan.

### Global Mission Team

Het NBG is lid van de United Bible Societies, en betaalt een jaarlijkse bijdrage om eraan bij te dragen dat het internationale platform service kan leveren aan de hele gemeenschap van bijbelgenootschappen (bijvoorbeeld op het gebied van vertalen, drukken van bijbels, financiële transacties). Daartoe is een internationale werkorganisatie opgericht, het *Global Mission Team*. De taken van het *Global Mission Team* zijn:

1. Faciliteren en coördineren van de uitwisseling van informatie, ervaring en content tussen bijbelgenootschappen.
2. Coördineren en beoordelen van fondsaanvragen voor projecten en het verzamelen van voortgangsrapportages.
3. Coördineren en uitvoeren van taken die efficiënter internationaal uitgevoerd kunnen worden. Bijvoorbeeld de ontwikkeling van vertaalsoftware, digitale archivering, digitale strategie, inhoudelijke vertaalsupport.

### Toelichting op de resultatentabellen

Samen met de UBS monitoren we de voortgang van de geselecteerde projecten. We vragen bijbelgenootschappen eens per kwartaal hun voortgang direct aan ons te melden, en bij eventuele vertragingen aan te geven hoe deze tot stand gekomen zijn en welke maatregelen genomen worden om de achterstand in te lopen. In veel landen is er sprake van onvoorspelbare omstandigheden bij het inklaren of doorsturen van producten; een voorbeeld van vertraging hierdoor is het project ‘betaalbare bijbels’ in China – de omstandigheden voor bijbelverspreiding in China zijn in 2019 verslechterd; zodra het mogelijk is, worden de bijbels alsnog geproduceerd en geleverd. We zijn in 2019 naar een aantal landen geweest om projecten te bezoeken, de projectvoortgang te

bespreken, of om extra support te leveren bij de organisatie van het bijbelwerk ter plaatse. Zo waren we op bezoek in Honduras (in het kader van de gezamenlijke ontwikkeling van de Spaanse *Samenleesbijbel*), Guatemala (vanwege opnames van EO Metterdaad voor werving voor een bijbelprogramma), Moldavië (een bijbelgenootschap dat veel steun nodig

*‘2019 was een jaar waarin we wilden experimenteren met het delen van materialen die in Nederland ontwikkeld zijn.’*

heeft, zowel op het gebied van management als voor projecten), de Nederlandse Antillen (die sinds 2018 bijzondere aandacht krijgen van het NBG) en Suriname. Verder hebben we een aantal bijeenkomsten bezocht waar diverse bijbelgenootschappen bijeen waren, om op een kosten- en tijdefficiënte manier zoveel mogelijk bijbelgenootschappen te spreken; onder andere waren we op de regiobijeenkomsten van Europa/Midden-Oosten, Latijns Amerika en Afrika. Ook spraken we ruim veertig bijbelgenootschappen op de jaarlijkse *Round Table* bijeenkomst, waar gewoonlijk zo’n 80-100 UBS-landen vertegenwoordigd zijn. Bij alle gelegenheden spreken we bijbelgenootschappen over de voortgang van projecten, en als er problemen of uitdagingen zijn, proberen we mee te helpen aan een oplossing, zodat de doelen alsnog gehaald worden. Ook hebben we geparticipeerd in de bijeenkomst van de *Resource Mobilisation Group*, een groep van twintig gevende bijbelgenootschappen die met elkaar de geefstrategie bespreekt en hiaten probeert op te lossen. In de tabellen bij de verschillende onderwerpen zijn ook de projecten opgenomen die we konden doen dankzij steun van partners als Kerk in Actie, EO Metterdaad en een aantal particuliere gevers en stichtingen.





Eunice Samba, medewerker  
Mendevertaalteam:  
*‘Prachtig dat we straks de Bijbel  
kunnen lezen in onze eigen taal.’*

| Vertaalprojecten |                                   |                  |
|------------------|-----------------------------------|------------------|
| Land             | Project                           | Bijdrage NBG (€) |
| Angola           | Bijbelvertaling in Kikongo        | 35.400           |
| Angola           | Bijbelvertaling in Umbundu        | 35.400           |
| China            | Bijbelvertaling in Bai Yi         | 8.850            |
| Ethiopië         | Bijbelvertaling in Guji Oromo     | 7.633            |
| Gabon            | Bijbelvertaling in Yinzebe        | 13.718           |
| Gabon            | Bijbelvertaling in Fang           | 8.850            |
| Gabon            | Bijbelvertaling in Ghetshogho     | 12.833           |
| Ghana            | Bijbelvertaling in Abron/Bono     | 23.895           |
| Karakalpakstan   | Bijbelvertaling in Karakalpaks    | 27.174           |
| Marokko          | Bijbelvertaling in Marokkaans     | 35.400           |
| Mexico           | Bijbelvertaling in Tojolabal      | 17.700           |
| Mexico           | Bijbelvertaling in Purepecha      | 17.700           |
| Ned. Antillen    | Bijbelvertaling in Papiamentu     | 35.400           |
| Noord-Afrika     | Vertrouwelijk project             | 6.018            |
| Republiek Congo  | Bijbelvertaling in Beembe         | 26.550           |
| Republiek Congo  | Bijbelvertaling in Ndruna         | 17.700           |
| Roemenië         | Revisie vertaling in Cornilescu   | 5.452            |
| Rusland          | Bijbelvertaling in Buryat (OT)    | 26.550           |
| Rusland          | Bijbelvertaling in Buryat (NT)    | 10.190           |
| Rusland          | Bijbelvertaling in Bashkir        | 10.178           |
| Rusland          | Bijbelvertaling in Jakoets        | 17.700           |
| Rusland          | Bijbelvertaling in Ossetisch (OT) | 26.550           |
| Rusland          | Bijbelvertaling in Ossetisch (NT) | 10.190           |
| Sierra Leone     | Bijbelvertaling in Mende          | 35.400           |
| Sierra Leone     | Bijbelvertaling in Kono           | 35.400           |
| Suriname         | Bijbelvertaling in Sarnami Hindi  | 17.700           |
| Suriname         | Bijbelvertaling in Akawaio        | 23.010           |
| Thailand         | Bijbelvertaling in gebarentaal    | 22.124           |
| Turkije          | Bijbelvertaling in Koerdisch      | 26.549           |
| TOTAAL           |                                   | 597.214          |

= lichte achterstand

In 2019 hebben we 27 vertaalprojecten gesponsord (vier meer dan in 2018). Bij zeven projecten is een lichte achterstand opgelopen ten opzichte van de planning; we hebben gesproken met de betreffende bijbelgenootschappen (China Partnership, Gabon, Rusland en Sierra Leone) en geconstateerd dat de achterstand verklaarbaar

is en niet zorgwekkend. In 2020 zullen we wel intensiever samenwerken met de bijbelgenootschappen die sponsoring ontvangen voor vertalingen, om nog meer zicht te krijgen op de voortgang. Ook zullen we binnen de United Bible Societies spreken over de afbakening van vertaalprojecten (wanneer kunnen we spreken van een afgerond project).



| Bijbelverspreidingsprojecten |                                                                      |                  |
|------------------------------|----------------------------------------------------------------------|------------------|
| Land                         | Project                                                              | Bijdrage NBG (€) |
| Angola                       | 1.000 Nieuwe Testamenten in Kikongo                                  | 5.089            |
| Angola                       | 1.000 Braillebijbels                                                 | 17.700           |
| Bulgarije                    | 600 bijbels voor gevangenen                                          | 5.434            |
| China                        | 4.000 bijbels                                                        | 70.432           |
| China                        | 3.930 bijbels en studiematerialen voor voorgangers                   | 33.924           |
| Egypte                       | Ontwikkelen studiebijbel                                             | 22.125           |
| El Salvador                  | 5.000 bijbels verspreid onder voormalige bendeleden                  | 13.275           |
| Ghana                        | Bijbelgedeelten in braille en luisterbijbels                         | 17.699           |
| Guatemala                    | Bijbels voor (voormalige) gevangenen                                 | 30.975           |
| India                        | Bijbelmaterialen lokaal project                                      | 2.000            |
| Irak                         | 5.000 bijbels                                                        | 44.250           |
| Iran                         | 5.000 bijbels                                                        | 30.973           |
| Kenia                        | Bijbelversies geschikt maken voor digitale publicatie en archivering | 9.045            |
| Libanon                      | 8.200 bijbels voor vluchtelingen                                     | 44.250           |
| Moldavië                     | Aankoop bijbelbus                                                    | 27.435           |
| Mongolië                     | 1.400 Nieuwe Testamenten en bijbels                                  | 5.752            |
| Mozambique                   | 1.000 audiobijbels                                                   | 35.400           |
| Mozambique                   | 3.125 bijbels voor slachtoffers van cycloon Ida                      | 26.550           |
| Ned. Antillen                | Opstart & doorontwikkeling van bijbeldepot Aruba                     | 35.400           |
| Oekraïne                     | 5.000 volwassenen en jongerenbijbels                                 | 22.125           |
| Pakistan                     | Bijbelmaterialen lokaal project                                      | 2.000            |
| Suriname                     | 3.000 bijbels                                                        | 16.233           |
| Suriname                     | Bijbels voor gevangenen                                              | 15.930           |
| Syrië                        | 4.000 bijbels                                                        | 44.250           |
| TOTAAL                       |                                                                      | 578.246          |

 = lichte achterstand

Ons doel voor 2019 was minimaal 25.000 bijbels en Nieuwe Testamenten te verspreiden in het buitenland in samenwerking met de lokale bijbelgenootschappen. In 2018 waren er ruim 49.000 bijbels verspreid, maar we verwachtten dat er door onze experimenten rond het verspreiden van vertaalde Nederlandse kindermaterialen, minder bijbels en bijbelgedeelten onder volwassenen verspreid zouden kunnen worden. We zijn dan ook erg verheugd dat we in 2019 bijna net zoveel bijbels voor volwassenen konden verspreiden als in 2018: we hebben bijna 51.000 bijbels & bijbelgedeelten verspreid, terwijl we toch ook de doelstelling op gebied van kinderbijbels

ruim hebben kunnen overschrijden. Het NBG is bij veel van de projecten niet het enige financierende bijbelgenootschap; net als bij vertalen is daarvan het voordeel dat een eventueel risico gedeeld wordt met een ander gevend land, en dat we ook met betrekking tot de gewenste rapportages en projectbezoeken de verantwoordelijkheden kunnen delen met andere landen. De vermelde resultaten zijn naar rato van de participatie van het NBG vermeld. We zien dat er soms verschillen zijn tussen de prijzen per bijbel in landen. Daar zijn diverse redenen voor te geven. De uitvoering van bijbels verschilt uiteraard, en ook de oplage maakt uit

(bij courante talen kunnen meer bijbels gedrukt worden, waardoor de prijs per boek lager wordt). Daarnaast zijn de distributiekosten per land heel verschillend: de kosten zijn afhankelijk van afstanden, toegankelijkheid van het land, werken via partners of zelf moeten distribueren, de middelen die bijbelgenootschappen zelf tot hun beschikking hebben, et cetera. Het NBG kiest er wel voor distributie in de projectkosten mee te nemen, want het alleen subsidiëren van de boeken geeft onvoldoende zekerheid dat de boeken de uiteindelijke gebruikers ook kunnen bereiken. Ditzelfde geldt uiteraard voor kinderbijbels. We zien bij een drietal projecten een lichte vertraging. In China is de distributie van betaalbare bijbels belemmerd door de politieke situatie; het China Partnership heeft toegelicht dat de situatie snel wisselt; op momenten dat projecten goed

uitgevoerd kunnen worden, doen de medewerkers hun uiterste best om de doelstellingen van de projecten alsnog te halen. Het project in Guatemala is pas opgestart in december 2019 toen duidelijk werd hoeveel geld was opgehaald in de actie van EO Metterdaad; daardoor zijn de doelen voor 2019 deels opgeschoven naar de eerste helft van 2020. Op Aruba lukte het minder gemakkelijk dan voorzien om personeel te werven voor het bijbeldepot; aan het eind van het jaar is dat alsnog gelukt, maar het project is daardoor flink later van start gegaan dan gepland. We zijn dankbaar voor de samenwerking met Kerk in Actie voor de projecten in China, voor de samenwerking met EO Metterdaad voor het project in Guatemala en voor het NT-project in Angola, en voor de samenwerking met Ark Mission voor de projecten in Bulgarije en Mongolië.

| Projecten voor kinderen en jongeren |                                                                                            |                  |
|-------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------|------------------|
| Land                                | Project                                                                                    | Bijdrage NBG (€) |
| Cambodja                            | Vertrouwelijk kinderproject                                                                | 8.850            |
| Egypte                              | Bijbelwedstrijd voor kinderen van 9-12 (10.000 kinderboekjes, 100.000 gedeelten verspreid) | 61.063           |
| Georgië                             | 2.000 kinderbijbels/-boekjes voor vluchtelingen                                            | 20.178           |
| Ghana                               | <i>Bijbel Basics</i> Engels (Ghanese kerken)                                               | 16.286           |
| Guatemala                           | Zondagsschoolprogramma ( <i>Grow &amp; Learn</i> )                                         | 3.600            |
| Haïti                               | 10.000 <i>Prentenbijbels</i> **                                                            | 57.525           |
| Honduras                            | 10.000 <i>Samenleesbijbels</i> (100 stappen) Spaans**                                      | 53.100           |
| India                               | 3.200 kinderbijbels                                                                        | 35.400           |
| Kenia                               | 5.366 bijbels voor gemarginaliseerde kinderen                                              | 44.250           |
| Moldavië                            | 4.000 <i>Prentenbijbel</i> -boekjes**                                                      | 9.988            |
| Ned. Antillen                       | 5.000 <i>Prentenbijbels</i> Papiamentu/Papiamentu**                                        | 26.769           |
| Palestina                           | 800 kinderbijbels, 1.000 kinderboekjes (project Kind van Betlehem)                         | 17.700           |
| Portugal                            | Ontwikkeling <i>Samenleesbijbel</i> Portugees (voor Portugal, Moldavië en Mozambique)      | 7.744            |
| Roemenië                            | 3.000 kinderbijbels                                                                        | 8.850            |
| Rwanda                              | 5.000 <i>Kijkbijbels</i> in het Kinyarwanda**                                              | 26.299           |
| Suriname                            | 3.020 <i>Prentenbijbel</i> -boekjes in Aukaans en Saramaccaans**                           | 17.700           |
| Suriname                            | 2.600 bijbels voor jongeren                                                                | 17.700           |
| Venezuela                           | 20.000 <i>Samenleesbijbels</i> (100 stappen) in het Spaans**                               | 89.763           |
| Vietnam                             | 1.500 kerstbijbelboekjes voor kinderen                                                     | 8.850            |
| TOTAAL                              |                                                                                            | 531.615          |

\*\* Boeken die we als NBG, in samenwerking met het lokale bijbelgenootschap, samengesteld en geproduceerd hebben.

 = lichte achterstand





Paul Doth, hoofd Buitenland, was op bezoek in Honduras.

In 2019 hebben we ervoor gekozen om een voor ons nieuwe vorm van samenwerking met bijbelgenootschappen verder uit te bouwen. Het NBG heeft, binnen de United Bible Societies, een tamelijk unieke positie in het ontwikkelen van kindermaterialen van hoge kwaliteit; veel bijbelgenootschappen betrekken kinderproducten bij externe partijen, vaak tegen relatief hoge kosten. Tijdens UBS-uitgeefconferenties was ons duidelijk geworden dat diverse landen, waaronder ook landen die zelf geen financiën hebben om uit te kunnen geven, graag zouden samenwerken op gebied van kindermaterialen.

Een belangrijk project is de *Samenleesbijbel 100 stappen* (een versie van de *Samenleesbijbel* met daarin honderd stappen uit de Nederlandse complete editie). Het Bijbelgenootschap van Honduras wilde de *Samenleesbijbel* graag gaan gebruiken in hun bijbelprogramma in arme delen van de steden waar bendes de dienst uitmaken. Zij hebben gezorgd voor de vertaling van de stappen in het Spaans, het NBG heeft gezorgd voor de typesetting en de druk. In 2019 zijn de eerste 30.000 Spaanstalige *Samenleesbijbels* naar Honduras en Venezuela gestuurd. De Bijbelgenootschappen van Libanon en Syrië zijn gestart met het werk aan een Arabische vertaling die waarschijnlijk in 2020 zal verschijnen, en in Portugal is gewerkt aan een editie voor Portugal, Angola en Mozambique die ook in 2020 zal verschijnen. Op die manier bereiken we veel meer gezinnen met de *Samenleesbijbel* dan mogelijk is in Nederland en Vlaanderen. Op vergelijkbare manier werken we aan internationale edities van (delen uit) de *Prentenbijbel*, en aan *Bijbel Basics*. Een mooi voorbeeld waren de *Prentenbijbel*-boekjes die we hebben kunnen verspreiden aan arme kinderen in Moldavië. Dat zijn vaak kinderen die achtergelaten worden door hun ouders die elders in Europa gaan werken, en daardoor soms verwaarloosd worden. Kerken helpen door naschoolse opvang te organiseren, waar kinderen liefdevol ontvangen



Kinderen in Moldavië kregen een eigen *Prentenbijbel*-boekje.



Marijke ten Cate was in Suriname en liet daar ook zien hoe ze tekent.

Illustrator Marijke ten Cate:

## ‘We delen dezelfde missie: de Bijbel dichtbij brengen’

‘Dat de *Prentenbijbel* in zestien talen zou worden vertaald, had ik echt niet gedacht toen ik de illustraties maakte,’ vertelt illustrator Marijke ten Cate. ‘Ik vind het heel tof dat de *Prentenbijbel* wereldwijd kinderen bereikt. Zeker in landen waar het hebben van een bijbel in de eigen taal, en zeker een kinderbijbel, een grote uitzondering is. Ik kom net terug uit Suriname, waar ik boekjes met verhalen uit de *Prentenbijbel* overhandigde aan scholen. Wat me vooral is bijgebleven, is hoe bijzonder en rijk onze situatie in Nederland is. We hebben de keuze uit zoveel verschillende (kinder)bijbels in onze eigen taal; in Suriname is dat heel anders.’ ‘Met mijn illustraties wil ik natuurlijk helpen om de Bijbel begrijpelijk te maken voor jonge kinderen. Maar ik hoop ook dat kinderen erdoor geraakt worden, in hun hart en leven. Als je een gewone bijbel voorleest, snappen jonge kinderen daar niks van. Dus om het zowel begrijpelijk als levendig te maken, is het

nodig om die aspecten uit de Bijbel eruit te lichten die in hun leefwereld spelen. Emotie en sfeer zijn daarin heel belangrijk. Ik vind dat ook het mooiste om te doen: het verbeelden van de onderliggende emoties in een verhaal. Dat doe ik door te spelen met gezichtsuitdrukkingen en houdingen. Kinderen pikken dat feilloos op, omdat het échte emoties zijn. Emoties die zij kennen en herkennen – in welke cultuur ze dan ook leven. Hierdoor worden niet alleen de bijbelverhalen begrijpelijker, maar ook de boodschap die ermee wordt overgebracht.’ ‘In mijn werk denk ik voortdurend na over wat kinderen nodig hebben. Dat vind ik ook zo mooi aan het NBG: ze brengen niet zomaar iets op de markt, gewoon omdat ze het mooi vinden. Ze hebben contacten in allerlei landen en blijven voortdurend met hen in gesprek over wat er leeft en waar vraag naar is. We delen echt dezelfde missie: de Bijbel dichtbij brengen.’



worden, te eten krijgen, samen spelen en samen de Bijbel lezen. Een eigen bijbelboekje is voor hen een kostbaar geschenk! We hebben ook in het binnenland van Suriname speciale uitgaven van *Prentenbijbel*-verhalen kunnen verspreiden. In november ging illustratrice Marijke ten Cate mee op reis naar Suriname om zelf te zien waar haar werk terechtkomt, en om kinderen workshops te geven. In totaal hebben we in 2019 86.500 kinderbijbels en -boekjes kunnen verspreiden (meer dan twee keer zoveel als de begrote 40.000, en ook ruim 35.000 meer dan in 2018). 57.000 van deze boeken zijn via onze uitgeverij geleverd aan buitenlandse bijbelgenootschappen.

We zijn dankbaar voor de samenwerking met Kerk in Actie voor het project in Egypte, en voor de samenwerking met een aantal particuliere stichtingen voor de projecten in Cambodja, Rwanda en Vietnam.

**Overige projecten via UBS**

Onder de categorie ‘overig’ vallen projecten die niet direct te categoriseren zijn onder onze primaire doelen, maar die we samen met partners ondernemen, of om te zorgen dat bijbelgenootschappen zichzelf kunnen ontwikkelen, of om simpelweg aanwezig kunnen zijn in een bepaalde context. Een goed voorbeeld van ontwikkeling is de ‘*supply chain training*’ die via de United Bible Societies is georganiseerd voor een aantal Portugeessprekende landen. Door te leren samen voorraadbeheer te doen, en samen bestellingen te plaatsen, worden de kosten lager en de tijd dat er geen boeken leverbaar zijn minder.

We zijn dankbaar voor de samenwerking met Kerk in Actie voor de projecten in China en de Golfstaten.

| Via UBS besteed in het buitenland   |             |             |
|-------------------------------------|-------------|-------------|
|                                     | 2019        | 2018        |
| Vertalen                            | € 597.214   | € 630.923   |
| Bijbelverspreidingsprojecten        | € 578.246   | € 505.178   |
| Projecten voor kinderen en jongeren | € 531.615   | € 407.715   |
| Overig                              | € 201.974   | € 146.959   |
| Bijdrage UBS service organisatie    | € 442.498   | € 470.086   |
| TOTAAL                              | € 2.351.547 | € 2.160.861 |

**Integrated Bible Engagement Platform**

In 2018 zijn we gestart om samen met de United Bible Societies en het Braziliaans Bijbelgenootschap de Braziliaanse bijbelapp en het Nederlandse bijbelplatform technisch samen te voegen om een gecombineerd pakket aan te bieden aan bijbelgenootschappen wereldwijd, onder de naam *Integrated Bible Engagement Platform* (IBEP). In 2019 hebben we deze samenwerking formeel bekrachtigd, en zijn ook het Duits en het Noors Bijbelgenootschap toegetreden tot het *strategy board* van IBEP. In 2019 is de techniek van IBEP herzien, zodat het platform klaar is voor opschaling naar een groter aantal landen. Een aantal landen heeft in 2019 ook een installatie gekregen: Zuid-Afrika

(bèta-versie), Kenia, Finland, Duitsland (app), Noorwegen (bèta-versie), Litouwen, Portugal, Brazilië (bèta-versie), naast de Nederlandse versie en de versie van de Erdee Media Groep. Ons doel was tien installaties in 2019, dat is dus net niet gehaald. We hebben in 2019 ook geleerd dat voor een installatie meer overleg met bijbelgenootschappen nodig is dan we eerder voorzagen, met name als het gaat om het goede gebruik van het platform. In 2020 zullen we dan ook geen doelstelling formuleren voor het aantal installaties, maar gaan we sturen op de groei van het aantal gebruikers (eind 2019 zo'n 2 miljoen in de verschillende landen samen – we willen in de komende jaren graag in eerste instantie investeren in landen waar

grote groepen potentiële gebruikers wonen). IBEP is ons grootste buitenlandproject en we verwachten dat het platform wereldwijd grote impact kan hebben in de komende jaren – in eerste instantie voor alle gebruikers, die op de meest moderne wijze bijbelvertalingen, leesroosters, achtergrondinformatie, afbeeldingen, studiemateriaal et cetera tot zich kunnen nemen, en in tweede instantie voor de bijbelgenootschappen die het platform gebruiken – IBEP brengt ze namelijk op een tot nu toe ongekende manier in verbinding met de gebruikers van de vertalingen en de materialen die zij hebben gemaakt.

**Evaluatie en plannen**

We hebben in 2019 onze contacten verder versterkt met de bijbelgenootschappen die door ons gefinancierde projecten uitvoeren, waardoor we sneller achterstanden opmerken, en vaak ook kunnen helpen bij het verbeteren van de projectuitvoering. In 2020 zullen we dit continueren en zullen we een extra medewerker aanstellen ten behoeve van de ondersteuning en de voortgang van de internationale vertaalprojecten die wij steunen.

We hebben in 2019 op grotere schaal dan in 2018 geëxperimenteerd met het maken van internationale (missionaire) versies van Nederlandse producten. We zien aan de resultaten dat we meer kunnen betekenen voor

bijbelgenootschappen dankzij de inzet van de Nederlandse producten (betere kwaliteit, meer boeken voor hetzelfde geld). We zullen daarom deze lijn in 2020 continueren. Wel zal de receptie van de producten een belangrijk aandachtspunt worden: nu we een aantal producten grootschaliger verspreid hebben, kunnen we samen met de bijbelgenootschappen ter plaatse beter vaststellen welk effect en welke impact de producten hebben bij de eindgebruiker. De inzichten die we daarmee opdoen, kunnen ons helpen om de internationale samenwerking verder te versterken.

Voor het *Integrated Bible Engagement Platform* was 2019 het jaar waarin de internationale samenwerking is versterkt en geformaliseerd, waardoor het NBG niet langer het enige bijbelgenootschap is dat de financiële en organisatorische lasten voor het project hoeft te dragen (al ligt het zwaartepunt nog wel bij ons). We hebben in 2019 gewerkt aan installaties voor diverse landen, maar ook aan talloze contacten met geïnteresseerde bijbelgenootschappen. We hebben geleerd meer te letten op ‘digitale volwassenheid’ van bijbelgenootschappen: is er visie op het gebruik van het platform, zijn er stafuren beschikbaar voor het platform? Voor 2020 worden dit belangrijke criteria, naast het aantal potentiële gebruikers in een land, voordat we een daadwerkelijke installatie beginnen.

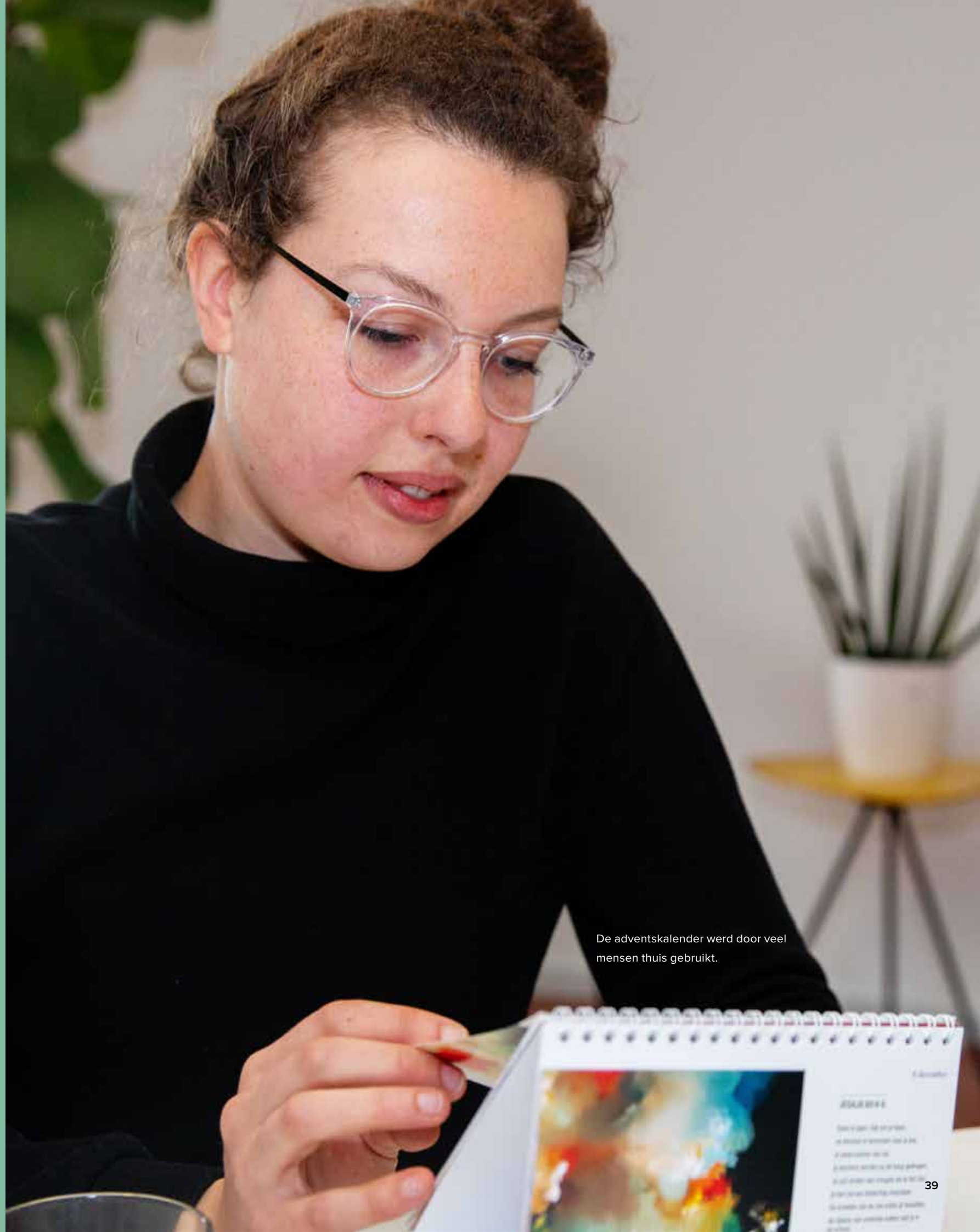


Onder andere in Finland werd het IBEP-platform geïnstalleerd.



# Fondsenwerving

Het vertalen en verspreiden van bijbels is een kostbare zaak. Daarom besteden we vanuit het NBG veel zorg aan het werven van giften om onze missie uit te kunnen blijven voeren. Zonder de steun van leden, donateurs, kerken, stichtingen en bedrijven zouden wij ons werk niet kunnen doen. De professionalisering van de fondsenwerving in de afgelopen jaren zorgde ook in 2019 voor een gezonde groei van particuliere inkomsten. We slagen er goed in om nieuwe gevers aan het NBG te binden, met een hogere gemiddelde gift dan voorgaande jaren. Tegelijk hebben we te maken met een relatief hoge uitval van bestaande oudere gevers door overlijden. Daardoor loopt het aantal gevers nog iets harder terug dan de instroom die we kunnen realiseren, maar blijven de inkomsten ongeveer gelijk omdat nieuwe gevers gemiddeld meer geven. Wat betreft totale particuliere inkomsten zien we een mooi resultaat, deze vallen namelijk 6% hoger uit dan begroot.



De adventskalender werd door veel mensen thuis gebruikt.



## Ambitie

Een belangrijke ambitie betreft het verhogen van de gemiddelde 'jaarwaarde' van gevers. Uit onderzoek blijkt dat onze organisatie voor veel leden een van de goede doelen is die men steunt. Dit is terug te zien in een lage gemiddelde jaarwaarde. Tegelijk zien we dat de fondsenwervingsstrategie de afgelopen jaren heeft geleid tot een stijgende jaarwaarde van zowel bestaande als nieuwe gevers. Daarnaast wilden we in 2019 extra investeren in relatiebeheer van grote giften en nalatenschappen. Het is belangrijk om (potentiele) grote gevers en nalaters te kennen en te behouden, en te informeren over de impact die zij mede mogelijk maken. Een ander speerpunt in 2019 was om voldoende nieuwe gevers te werven om de terugloop van leden tegen te gaan. We hebben in 2019 ingezet op een groei van het aantal te werven nieuwe leden ten opzichte van 2018 en de werving van 3.000 nieuwe losse gevers. De totale particuliere inkomsten zouden moeten uitkomen op € 7.000.000, een groei van 10% ten opzichte van 2018.

## Resultaten

### Groei totale wervingsbaten

Wat betreft resultaat sluiten we het jaar 2019 af met ruim € 559.000 boven begroting. Dit resultaat is 21% hoger dan het resultaat in 2018 en dat is met name te danken aan een grote nalatenschap die we ontvingen. In 2019 hebben we de bestaande nalatenschappen beter in beeld gebracht dankzij een nieuwe module in onze database. Verder handelden we in 2019 de eerste nalatenschap af in de rol van executeur. De inkomsten uit mailings vielen in 2019 opnieuw hoger uit dan begroot en zijn in lijn met 2018. We zien een mooie inkomstengroei van € 700.000 in 2015 naar ruim € 1.100.000 in 2019. Deze groei is met name te danken aan een scherpe selectie van adressen. De mailing die het meeste opbracht was de kerstmailing. Met deze mailing vroegen we aandacht voor bijbelverspreiding in Venezuela.

### Consolideren structurele inkomsten

De structurele inkomsten blijven ruim € 100.000 achter op begroting en komen op hetzelfde niveau als 2018 uit. Oorzaak hiervan is snelle terugloop van leden door overlijden, en een hogere jaarwaarde die wegvalt dan verwacht. Het aantal nieuw geworven leden is niet conform de begroting maar wel hoger dan vorig jaar. Een belangrijke oorzaak voor minder geworven leden is dat debijbel.nl en marketing cloud minder ingezet konden worden dan verwacht; we hopen dat de update van debijbel.nl die in 2020 zal worden gelanceerd meer resultaat zal opleveren. In totaal zijn er meer nieuwe leden geworven dan in 2018. Daarnaast konden we dit jaar minder leden upgraden vanwege een grote actie vorig jaar. In totaal hebben we 25.000 bestaande leden benaderd voor een upgrade. Daarvan heeft 6,7% positief gereageerd met een jaarwaarde van € 50.000. Daarbij was het tweede doel om mensen over te zetten van acceptgiro naar automatische incasso. Een aantal gevers zijn overgestapt van acceptgiro naar een machtiging. Het ontvangen van contributies en giften via acceptgiro is een kostbare manier die ook het milieu belast. Gelukkig geven steeds meer mensen via een machtiging waardoor we geen acceptgiro meer hoeven te sturen.

### Succesvolle werving nieuwe losse gevers

De campagnes met als doel nieuwe losse gevers te werven, zijn goed verlopen. In totaal konden we ruim 20.000 bruikbare nieuwe contacten opvolgen. Het meest succesvolle product was de adventskalender. Binnen zeer korte tijd waren de kalenders weg (in totaal 16.000 aanvragen). De helft van de adressen bleek nieuw in de database, en wordt opgevolgd begin 2020. Deze keer is voor het eerst geëxperimenteerd met het meesturen van een acceptgiro voor een vrijwillige gift. Dit was succesvol: 7,2% heeft een gift van gemiddeld bijna € 14,- overgemaakt. We hadden als doel 3.000 nieuwe losse gevers te werven in 2019 en in totaal zijn er bijna 5.000 nieuwe losse gevers geworven met een totale waarde van bijna € 238.000, een zeer mooi resultaat.

### Groei inkomsten major donors

Vanuit het belang van de relatie met onze grote gevers zijn in 2019 twee nieuwe

relatiebeheerders gestart. Hoofddoel is het aangaan en onderhouden van contact met grote gevers, nalaters, stichtingen en vermogensfondsen. We zien een mooi resultaat en de target is ruimschoots behaald. In 2020 werken we met name aanvragen richting stichtingen en vermogensfondsen verder uit.

## Evaluatie en plannen

In 2019 werden we opnieuw geconfronteerd met de hoge leeftijd van veel gevers in de database en met een hoge uitval. Daarnaast zien we ook dat het goed gelukt is om nieuwe losse gevers aan ons te binden en willen dat verder uitbouwen in 2020. Dit doen we door aantrekkelijke producten te ontwikkelen waarmee het tot nu toe goed lukt om mensen aan onze missie te verbinden. In 2020 zetten we verder in op de relatie met onze trouwe gevers. Ook verwachten we nog een kleine groei van inkomsten uit direct mailings en zien we mogelijkheden om selecties te verbeteren.



In 2019 werden er in Nederland en Vlaanderen drie keer een *Dichterbij* verzonden.



De adventskalender werd door veel mensen gewaardeerd. In totaal zijn er 16.000 verspreid.



# Organisatie

Het Nederlands Bijbelgenootschap en het Vlaams Bijbelgenootschap brengen de Bijbel dichtbij. Samen met onze leden, donateurs en vrijwilligers maken we het mogelijk dat mensen in binnen- en buitenland de Bijbel ontdekken, ervaren en doorgeven. Dat doen we voor volgende generaties, in andere talen en nieuwe vormen.



Deze geborduurde bijbel komt uit 1608. Hij is te vinden in de bibliotheek van het Nederlands Bijbelgenootschap.



Doelstellingen

Het Nederlands Bijbelgenootschap en het Vlaams Bijbelgenootschap bereiken hun doel onder meer door zowel in binnenland als in buitenland:

- 1 de Bijbel te vertalen
- 2 de Bijbel beschikbaar te stellen
- 3 betrokkenheid bij de Bijbel te vergroten

Kernwaarden

We werken vanuit vier kernwaarden:

Liefde voor de Bijbel

Onze vereniging is opgericht in 1814 door mensen die de Bijbel van zo groot belang vonden, dat iedereen er toegang toe zou moeten kunnen krijgen. De inspiratie die de Bijbel biedt voor ons leven is wat onze vereniging nog steeds drijft. Uit onze activiteiten, producten en diensten blijkt die liefde voor de Bijbel.

Kwaliteit

Vanuit onze liefde voor de Bijbel streven we naar de hoogste kwaliteit van onze producten en diensten. We hebben veel expertise over de Bijbel in huis en zetten die in bij het toegankelijk maken van de Bijbel.

Betrouwbaarheid

Onze betrouwbaarheid blijkt uit de kwaliteit van onze producten, maar ook uit de transparantie en openheid over projecten in binnen- en buitenland en ook uit een open en transparante houding naar controlerende instanties en overheidsinstanties zoals het Centraal Bureau Fondsenwerving (CBF), onze accountant en de Belastingdienst.

Interconfessionele houding

De Bijbel is de bron van het christendom en een inspiratie voor velen. Maar mensen denken ook verschillend over de Bijbel. Wij willen een breedte van kerken en bijbellezers dienen met ons werk, en werken daarom vanuit respect voor die verschillende opvattingen en bieden producten aan die mensen kunnen helpen bij het lezen en begrijpen van de Bijbel, zodat zij zichzelf een beeld kunnen vormen.

Meerjarenbeleid

In 2020 loopt ons meerjarenbeleidsplan af. In de tweede helft van 2019 zijn we daarom onder externe begeleiding gestart met een strategietraject ter voorbereiding op een nieuwe visie en strategie voor de jaren 2021 en verder. We verwachten in de eerste helft van 2020 de conceptversie voor te leggen aan bestuur en ledenraad, en in de tweede helft van het jaar te kunnen starten met de voorbereiding van de implementatie.

Risicoanalyse en - beheersing

In 2019 is conform het meerjarenplan 2018-2020 gewerkt. Zoals elke organisatie lopen we risico's bij het realiseren van onze doelstellingen. We proberen die risico's zoveel mogelijk in kaart te brengen en te ondervangen.

Afhankelijkheid van christelijke donateurs

We zijn voor onze inkomsten vooral aangewezen op donaties van christenen. Het aantal christenen in Nederland is de laatste decennia gedaald en zal naar verwachting blijven dalen. We hebben ook te maken met vergrijzing. Om in de toekomst ons werk te kunnen blijven doen, is het werven van nieuwe leden en donateurs en het vasthouden van deze gevers erg belangrijk, zeker omdat wij geen subsidies of overheidssteun ontvangen. We werven daarom jaarlijks op diverse manieren nieuwe leden.

Mensen verbinden zich minder snel dan voorheen

In onze analyses zien we dat mensen zich niet meer zomaar verbinden aan een goed doel. Onze vaste donateurs en leden geven trouw, vaak al decennialang. Nieuwe doelgroepen geven liever aan losse projecten dan dat zij zich langdurig aan een goed doel verbinden, tenzij de verbintenis een duidelijk voordeel voor henzelf oplevert. We spelen daarom in op nieuwe mogelijkheden om te doneren (projectmatig of online). Ook speelt de component tijd een rol. Mensen willen zich op eigen tijd en wijze inzetten als vrijwilliger. Hierop spelen we in met een nieuw vrijwilligersbeleid dat we in 2020 verder zullen uitrollen.

Reputatierisico's

We zijn bijna volledig afhankelijk van giften. Reacties op onze koers of op onze activiteiten kunnen onze reputatie in negatieve zin beïnvloeden en daarmee de bereidheid om te geven aantasten. Dat risico moet worden gezien in een bredere context: ook beslissingen van organisaties waarmee wij samenwerken kunnen afstralen op onze eigen reputatie. We proberen met open communicatie begrip en draagvlak voor ons werk en voor onze besluiten te creëren. Dit doen we samen met onze partners, en verlangen we ook van hen. Samenwerkingen met al onze partners worden periodiek geëvalueerd en daar waar nodig herzien.

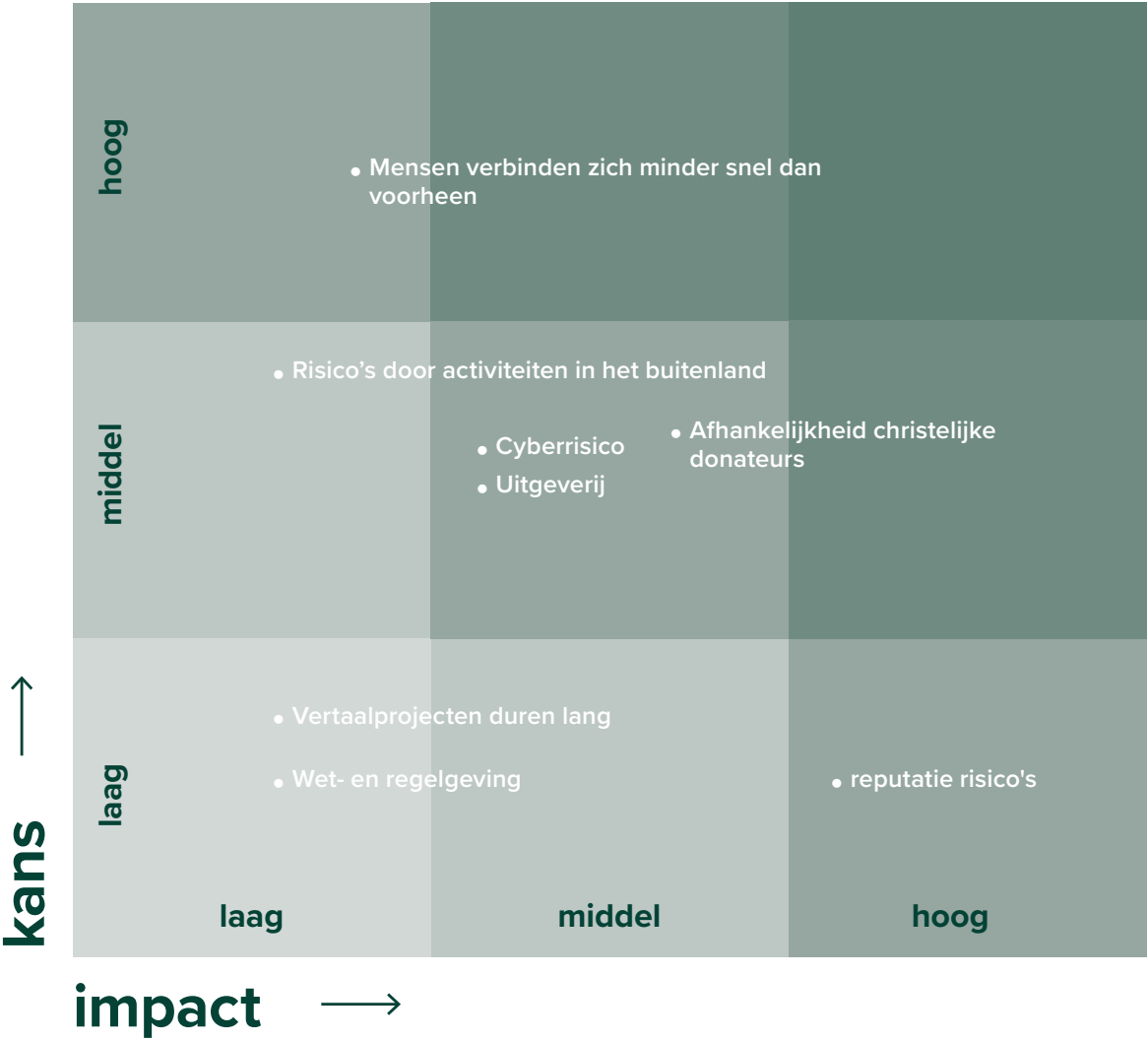
Risico's door activiteiten in het buitenland

Het bijbelwerk in het buitenland is waardevol, maar brengt ook risico's met zich mee. De landen waarin we werken zijn soms minder stabiel dan

Nederland, en de houding ten opzichte van de Bijbel kan verschillen. In sommige landen werken de vertaalteams voor hun eigen veiligheid ondergronds. Ook werken we in landen waar oorlogen en andere noodsituaties de plannen soms doorkruisen. We houden de lokale situatie goed in de gaten om de risico's te beheersen, maar deze zijn in ons internationale werk niet altijd te vermijden.

Vertaalprojecten duren lang

De lange doorlooptijd van vertaalprojecten, ook van revisies, met name in buitenlandse contexten, brengt risico's met zich mee. Zijn er wel voldoende financiën om de vertaling of revisie af te maken? Blijven de gekwalificeerde vertalers voor de duur van het project inzetbaar? Blijft de situatie in het land stabiel? Daarom kiezen we er waar mogelijk voor om vertaalprojecten op te delen in relevante eenheden. Er wordt een





begin gemaakt met het vertalen van gedeeltes uit de Bijbel die samen een bruikbare deelluitgave vormen. Zo ontstaat het best mogelijke eindproduct indien het project onverhoopt niet kan worden afgemaakt. Voor de langlopende revisie projecten, zoals de revisie van de Nieuwe Bijbelvertaling, is een bestemmingsreserve gevormd. Hiermee is de financiering van dergelijke langdurige projecten gegarandeerd.

### Uitgeverij

Wij zijn ons ervan bewust dat het zelfstandig uitgeven risico's met zich meebrengt. Het betekent verantwoordelijkheid voor marktverkenning, productontwerp, begeleiding productieproces, alsook voor de verkoop en marketing van de uitgaven. Dit brengt, naast het feit dat hiervoor expertise nodig is, ook financiële risico's met zich mee. Bovendien zullen incurante voorraden op termijn moeten worden afgewaardeerd. Door een goede marktanalyse en scenario-analyses vooraf kan dit afwaarderingsrisico worden verlaagd.

### Wet- en regelgeving

De bedrijfs- en personeelsprocessen worden regelmatig geëvalueerd in het managementoverleg. Daar waar nodig wordt bijgestuurd en wordt kennis op specifieke zaken nader besproken of uitgezocht. Daarnaast zijn de managers lid van verschillende kennisnetwerken om op de hoogte te blijven van veranderingen in wet- en regelgeving en is budget beschikbaar voor opleiding en het inhuren van specialisten om verandering in wet- en regelgeving te kunnen implementeren in de organisatie.

### Cyberisico

Door de toenemende mate van het gebruik van debijbel.nl en andere digitale uitingen op het internet neemt het risico op datalekken en hacken toe. We realiseren ons de risico's en hebben onze organisatie ingericht op de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG).

### Administratieve organisatie en interne controle

Alle informatiestromen zijn op hoofdlijnen beschreven in het Handboek Administratieve

Organisatie, met verwijzingen naar onderliggende protocollen en documenten. Bij betalingen wordt een strikte functiescheiding gehanteerd waarbij altijd het vier-ogenprincipe geldt. Jaarlijks vindt een tussentijdse interne controle plaats door de accountant. Hierbij wordt het bestaan en de werking van de administratieve organisatie en interne controle getoetst. Daarnaast vindt er een jaarlijkse onafhankelijke eindcontrole plaats. Hierbij wordt de financiële jaarrekening gecontroleerd. De jaarlijkse begroting geldt als normstelling voor de uitgaven per afdeling. Elke maand vindt rapportage plaats waarbij de uitgaven en inkomsten worden geconfronteerd met de begroting en projecten kunnen worden bijgestuurd. Reguliere verzekeringen dekken de gebruikelijke risico's af van onder andere aansprakelijkheid, ziekteverzuim en brand. Risico's ten aanzien van de ICT zijn onder andere verwoord en geborgd via contracten en SLA's (*Service Level Agreements*).

### Integriteit

Het Nederlands Bijbelgenootschap heeft een integriteitsbeleid ingericht, waarbij gedragscodes en regelingen ongewenst gedrag binnen de organisatie zoveel als mogelijk tegengaan. In 2019 is dit met de medewerkers besproken door in specifieke voorbeeldsituaties te bediscussiëren welk gedrag wenselijk is. Het integriteitsbeleid heeft voortdurend aandacht, zodat we in openheid met elkaar kunnen spreken en van elkaar leren.

### Gedragscodes

Er zijn twee gedragscodes: een gedragscode integriteit en een gedragscode fondsenwerving. De gedragscodes zijn handvatten om te bepalen wat betrouwbaar en integer handelen betekent. Het is deels een opsomming van regels, maar geeft vooral richting aan het zorgvuldig oordelen en handelen volgens onze kernwaarden, die gebaseerd zijn op respect en openheid. We gebruiken de gedragscodes als toetssteen, zodat bij twijfel en dilemma's zaken bespreekbaar zijn. Ook voor vrijwilligers geldt de gedragscode integriteit.

### Regeling bij grensoverschrijdend gedrag

In deze regeling zijn afspraken vastgelegd

over het melden van (vermoedelijk) grensoverschrijdend gedrag, over het onderzoeken en opvolgen daarvan en over de verantwoording daarover. Iedere medewerker die grensoverschrijdend gedrag ervaart, heeft de mogelijkheid zich te wenden tot één van de twee vertrouwenspersonen van het Nederlands Bijbelgenootschap.

### Meldregeling (klokkenluidersregeling)

Wanneer er een vermoeden bestaat over een misstand binnen de organisatie met een maatschappelijk belang, dan kan een medewerker een beroep doen op de meldregeling. Deze regeling beschermt de melder en bevordert een open en integere cultuur.

### Fraudeprotocol

Ons fraudeprotocol zijn we aan het harmoniseren met het fraudeprotocol van de United Bible Societies (UBS), zodat ook in internationaal verband duidelijk is wat wel en niet is toegestaan. Dit protocol bevat ook richtlijnen over hoe om te gaan met omkoping, en het (niet) aanvaarden van geschenken. We betreuren het dat bij een interne controle bij het Bijbelgenootschap van Ivoorkust in 2019 bleek dat niet al onze giften aan de bijbelvertalingen in Akye en Dan gedurende 2016-2018 besteed waren conform rapportage. De onderbouwing van \$ 50.000 van onze projectfinanciering was onvoldoende. Daarvan was ongeveer \$ 9.000 aantoonbaar onjuist en de overige \$ 41.000 discutabel, maar mogelijk wel verklaarbaar. Dit bedrag zou te wijten kunnen zijn aan onzorgvuldige of ondeskundige administratie. Door het bevriezen van de rekening courant bij de UBS is \$ 62.552 uiteindelijk niet overgemaakt. Daarnaast zal het Bijbelgenootschap van Ivoorkust intern veranderingen moeten doorvoeren om dit risico in de toekomst te vermijden. Voorlopig is het lidmaatschap van het Bijbelgenootschap van Ivoorkust bij de UBS bevroren waardoor zij geen sponsoring meer voor projecten kunnen ontvangen.

### Meldpunt voor externen

De mogelijkheid voor externen om misstanden te melden verloopt momenteel nog via onze formele

klachtenprocedure, maar we zijn voornemens om daar een specifiek meldpunt voor te maken.

### Erkenning CBF

Het Nederlands Bijbelgenootschap is een erkend Goed Doel. De erkenning is het keurmerk voor goede doelen dat door het CBF, de toezichthouder Goede Doelen, wordt uitgegeven. We onderschrijven de drie kernprincipes van goed bestuur:

#### 1. Scheiding tussen de functies toezichhouden, besturen en uitvoeren

Het Nederlands Bijbelgenootschap is een vereniging. De leden kiezen de ledenraad. De ledenraad houdt toezicht op het bestuur. Het bestuur houdt toezicht op de directie en bestuurt de vereniging op hoofdlijnen. De directie bestuurt de organisatie. Werknemers en vrijwilligers voeren het werk uit.

#### 2. Optimale besteding van middelen

Vanuit de strategie worden jaarlijks de werkplannen en de begroting opgesteld. In de werkplannen worden activiteiten en projecten beschreven en doelen gesteld. Naar aanleiding van de realisatie wordt geëvalueerd of de doelen zijn behaald; ook worden eventuele verbeterpunten geformuleerd.

#### 3. Optimale relaties met belanghebbenden

Het Nederlands Bijbelgenootschap is een grote landelijke vereniging met actieve vrijwilligers. Dat betekent dat we relaties hebben met veel verschillende mensen, groepen en instellingen. We zetten hiervoor verschillende communicatiemiddelen in. De belangrijkste voor leden zijn: het blad *Dichterbij*, de websites debijbel.nl en bijbelgenootschap.nl, *Mijn Bijbel*-app, digitale nieuwsbrieven en het jaarverslag. Met onze vrijwilligers wordt via e-mail en digitale nieuwsbrieven gecommuniceerd. Via klantenpanels peilen we de behoefte onder mensen en vragen we feedback op voorgenomen producten. Zo zijn er in 2019 zes klantenpanels geweest onder kerken, gebruikers en boekhandels over de positionering en uitstraling van de Nieuwe Bijbelvertaling en de revisie daarvan.





Rachel Stoffelsen werd geïnterviewd voor Dichterbij: 'De Bijbel geeft me rust en kracht.'

### Organisatiestructuur

#### Ledenraad

1. benoemt en ontslaat bestuursleden;
2. wijzigt waar nodig de statuten;
3. ziet toe dat de vereniging handelt naar de statutaire doelstellingen;
4. stelt de jaarrekening vast.

#### Bestuur

1. houdt toezicht en stelt het beleid vast;
2. stelt jaarlijks de begroting vast en de jaarrekening op;
3. beoordeelt de risico's en in hoeverre daarop geanticipeerd wordt;
4. controleert en evalueert de uitvoering van het beleid.

#### Directie

De dagelijkse leiding van de werkorganisatie ligt in handen van de directie.

De directie:

1. stelt het beleid op;
2. draagt zorg voor de voorbereiding en uitvoering van bestuursbesluiten;
3. is eindverantwoordelijk voor de projecten;
4. bewaakt de koers van de organisatie.

#### Adviesraden

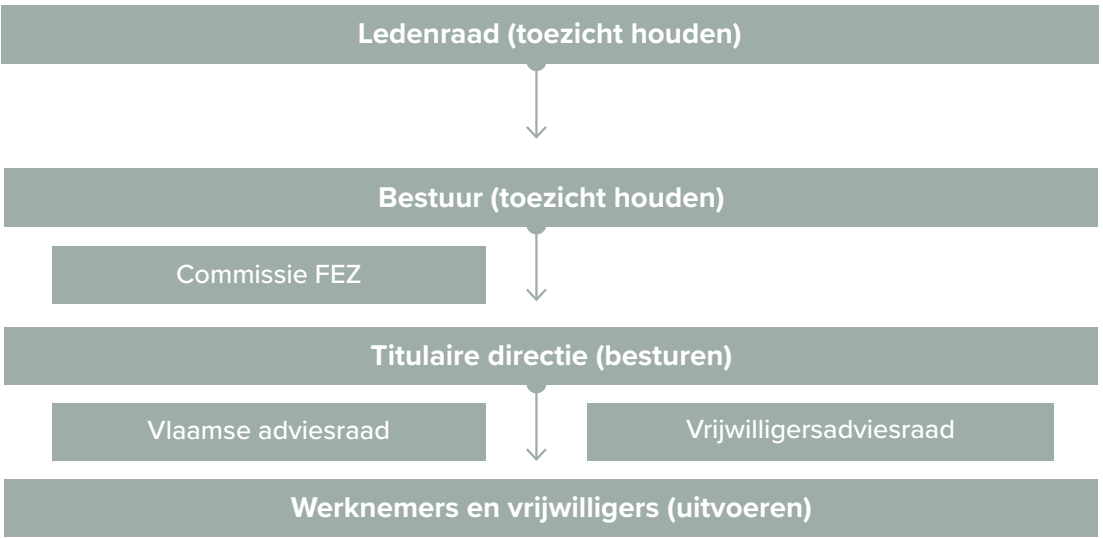
In 2019 waren drie adviesraden actief.

1. De commissie Financiële en Economische Zaken (FEZ) gaf advies aan het bestuur over de financiële gang van zaken van de vereniging.
2. De Vlaamse adviesraad adviseerde de directeur over de invulling van het werk in Vlaanderen.
3. De vrijwilligersadviesraad adviseerde de directeur over het vrijwilligerswerk.

#### Vrijwilligers

In 2019 hebben we ervoor gekozen het vrijwilligerswerk anders in te steken. We hebben een begin gemaakt met twee soorten nieuwe vrijwilligers: kerkvrijwilligers en talentvrijwilligers. Een kerkvrijwilliger laat zien wat het NBG kan betekenen voor de kerk en zorgt ervoor dat vragen en wensen van de kerk bekend worden bij het NBG. Dat betekent tweerichtingsverkeer dat vruchtbaar werkt voor de taken van de kerk én de missie van het Bijbelgenootschap! Voor deze vrijwilligers bestaan er verschillende pakketten die ze kunnen gebruiken. Zo vragen we hun een basispakket op zich te nemen, en daarnaast kunnen ze kiezen om extra aandacht te vragen voor bijvoorbeeld *Bijbel Basics*, feestdagen of Bijbelzondag.

### Organogram





Talentvrijwilligers geven hun talenten voor het werk van het Bijbelgenootschap. Dat kunnen mensen zijn die lezingen over bijbellezen met kinderen geven, fotografen of vrijwilligers die christelijke boekhandels bezoeken om het werk en de uitgaven van het NBG extra onder de aandacht te brengen. In het komende jaar willen we deze twee soorten vrijwilligerswerk verder uitwerken en zo onze missie nog beter bedienen.

Ledenraad, bestuur, adviesraden en vrijwilligers doen hun werk onbezoldigd. Alleen de voorzitter en penningmeester van het bestuur hebben recht op vacatiegeld.

**Personeel en Ondernemingsraad**  
Eind 2019 waren er 59 personeelsleden (47,2 fte) in dienst. In 2019 is met regelmaat en in

goede sfeer door de OR, bestaande uit drie leden, overlegd met de directie. Bij twee van deze overlegvergaderingen is, zoals is vastgelegd, de voorzitter van het bestuur aanwezig. De uitkomsten van een benchmark arbeidsvoorwaarden onder goede doelen, waaraan het NBG heeft meegedaan, was een van de onderwerpen van overleg. Ook is over een aanpassing van de reiskostenregeling woon-werkverkeer gesproken.

**Beschermheer**  
Wij zijn vereerd dat Koning Willem-Alexander sinds 30 april 2013 beschermheer is van het Nederlands Bijbelgenootschap. Al vanaf 1816 bestaat deze band met het Koninklijk Huis.



Voor kerkvrijwilligers zijn deze mappen met materiaal gemaakt.

## Bestuur

Per 31 december 2019 is het bestuur als volgt samengesteld, inclusief zittingstermijnen en nevenfuncties (\*=nevenfunctie):

**DS. K. (Karin) VAN DEN BROEKE**  
voorzitter, aftredend in 2022, herbenoembaar

- Predikant Protestantse gemeente De Ontmoeting te Noord-Beveland
- Lid Provinciale Staten Zeeland\*
- Lid uitvoerend comité Wereldraad van Kerken\*
- Bestuurslid Stichting Leerstoel Uytenbogaert\*
- Bestuurslid Stichting Interkerkelijk Vredesberaad (IKV)\*
- Bestuurslid Stichting ter Bevordering van de Christelijke Pers (Identiteitsstichting Dagblad Trouw)\*

**JHR. MR. T.A.J. (Tjalling) VAN EYSINGA**

penningmeester, aftredend in 2021, herbenoembaar

- Rentmeester en jurist bij Van Eysinga & Oostra c.s. te Ysbrechtum

**J.J. (Job) LEENE**

lid, aftredend in 2021, niet herbenoembaar

- Tekstschrijver en directeur Leene Communicatie B.V. te Gouda



**PROF. DR. W.T. (Wido) VAN PEURSEN**

lid, aftredend in 2020, herbenoembaar

- Hoogleraar Oude Testament, Faculteit Religie en Theologie, VU te Amsterdam
- Oudste in de Volle Evangelie Gemeente te Rijswijk\*

**PROF. DR. F.R. (Rudy) VAN MOERE**

lid, aftredend in 2021, niet

herbenoembaar

- Emeritus hoogleraar Oude Testament en Hebreeuws, Faculté Universitaire de Théologie Protestante te Brussel en emeritus predikant van de Adventkerk
- Pastor pastores voor de Adventkerken in België en Groothertogdom Luxemburg\*

**DRS. G.R.M. (Geert) VAN DARTEL**

lid, aftredend in 2023, herbenoembaar

- Voorzitter Raad van Kerken in Nederland
- Algemeen secretaris Katholieke Vereniging voor Oecumene
- Bestuurslid Instituut voor Oosters Christendom\*
- Docent Bonifatiusinstituut en de Priesteropleidingen Bovendonk en Sint-Janscentrum\*

**IR. J.A. (Els) HEKSTRA**

lid, aftredend in 2024, herbenoembaar

- Projectleider Coalitie 'Van Betekenis tot het Einde' te Bunnik
- Manager interne zaken Agora te Bunnik

## Ledenraad

**A.C. (Arie) KORTEWEG**

voorzitter, aftredend in 2024, niet herbenoembaar

**LT.-KOL. DR. C.A. (Ine) VOORHAM**

lid, aftredend in 2022, niet herbenoembaar

**DS. J.M. (Matthijs) HAAK**

lid, aftredend in 2022, niet herbenoembaar

**PROF. DR. P.B. (Peter-Ben) SMIT**

lid, aftredend in 2023, niet herbenoembaar

**DR. T. (Tom) DE BRUIN**

lid, aftredend in 2023, niet herbenoembaar

**DS. H. (Hilbrand) VAN EEKEN**

lid, aftredend in 2024, niet herbenoembaar

**PROF. DR. B. (Bénédicte) LEMMELIJN**

lid, aftredend in 2024, herbenoembaar



# Financiën

## Toelichting financiële resultaten

Het saldo van baten en lasten is dit jaar uitgekomen op een positief resultaat van € 1.346.000. Dit is volledig te danken aan de positieve ontwikkelingen op de beurs en de veel hogere inkomsten uit nalatenschappen dit jaar. Hiermee wordt het grote negatieve resultaat uit 2018 geneutraliseerd. In 2018 vielen juist de resultaten uit beleggingen en nalaten zeer negatief uit. Indien we verder inzoomen op de ontwikkeling van de baten van particulieren dan blijken de structurele inkomsten en overige donaties en giften onder begroting te blijven. Dit wordt dus meer dan gecompenseerd door de hogere nalatenschappen en in mindere mate de maandelijkse giftenmailingen. Hierdoor sluiten we het jaar € 442.000 boven begroting af.

De baten van andere organisaties zonder winststreven waren € 117.000 boven begroting. Dit is te danken aan de giften van grote Europese bijbelgenootschappen aan het *International Bible Engagement Platform (IBEP)*. Via dit platform kunnen bijbelgenootschappen wereldwijd hun vertalingen digitaal toegankelijk maken. Hoewel dit project operationeel door het NBG wordt getrokken kan dit platform door dergelijke donaties ook aan minder welvarende bijbelgenootschappen beschikbaar worden gesteld.

Binnen de categorie 'baten als tegenprestatie voor de levering van producten en/of diensten' worden de opbrengsten van onze uitgeverij geboekt. Hier wordt het saldo van de opbrengsten na aftrek van de directe kosten weergegeven. Helaas bleek de verkoop dit jaar onder onze verwachtingen te blijven. In de kosten heeft een afwaardering van incurante

voorraad plaatsgevonden. In januari heeft het NBG de onverkochte voorraad overgenomen van Royal Jongbloed (onze uitgever t/m 2018) waarvan een gedeelte is afgewaardeerd. Daarnaast waren de royaltykosten boven begroting. Binnen de categorie 'overige baten' vallen de licentie-inkomsten IBEP en de royalty-inkomsten uit het buitenland. Met name de licentie-inkomsten dragen positief bij aan het resultaat binnen deze categorie.

Afgezien van een vrijval van een voorziening van de United Bible Societies (UBS) van € 300.000, zijn de bestedingen aan doelstelling conform budget verlopen. Voor projecten in het buitenland zien wij een verschuiving van sponsoring in geld naar het leveren van producten en diensten. Als zelfstandig uitgever kunnen wij, makkelijker dan in het verleden, kinderproducten vertalen naar de buitenlandse context en onze producten ook daar ter beschikking stellen. Daarnaast worden, via het IBEP-platform, digitale diensten aan het buitenland geleverd. Deze andere manier van werken leidt tot een financiële afname in sponsoring via de UBS voor 2020. De daardoor lagere financiële verplichting aan de UBS voor 2020 resulteert in de bovengenoemde vrijval ten gunste van het 2019 resultaat. De Nederlandse bestedingen aan de doelstelling, via onder andere projecten als *Bijbel Basics*, debijbel.nl, de app *Mijn Bijbel*, de NBV-revisie, leesroosters en andere communicatiemiddelen bleven als geheel binnen begroting. De kosten van werving bleven ruim onder begroting door met name lagere communicatiekosten. De kosten van beheer en administratie waren conform budget.



# Financieel beleid

## 1. Beleid eigen vermogen

De reserves die onder het eigen vermogen zijn opgenomen, dienen voor de continuïteit van de organisatie en voor specifieke projecten.

### Continuïteitsvermogen

Als de inkomsten tegenvallen, kan het continuïteitsvermogen aangesproken worden. Zo wordt de toekomst van de organisatie gewaarborgd. Deze tegenvallens kunnen van korte termijn zijn, zoals bleek uit de beleggingsresultaten en opbrengsten uit nalaten van dit jaar ten opzichte van vorig jaar, maar ook van langdurige en mogelijk structurele aard. Deze structurele verplichtingen blijken uit de langlopende vertaalprojecten die het NBG ondersteunt en het voorgenoemde IBEP-project. Ook verplichtingen naar de eigen werknemers vanuit een arbeidsrelatie spelen hierbij een rol. Dit leidt tot een stabiel kostenpatroon ten opzichte van wisselende inkomsten. Wel dient het NBG wendbaar genoeg te blijven om zich te kunnen aanpassen aan structurele wijzigingen binnen de samenleving. Dit doet het NBG onder andere door te investeren in nieuwe technieken, middelen en kennis om ook in de toekomst de Bijbel dichtbij te kunnen brengen. Dit jaar is een risicoanalyse opgesteld waarbij de verschillende ontwikkelingen en risico's voor zowel de lange als korte termijn zijn benoemd. Via een inschatting van kans en impact zijn de risico's financieel ingeschat. Binnen de bestemmingsfondsen is nog een bestemmingsfonds eigen vermogen. Ook deze is bedoeld voor de continuïteit van de organisatie, maar staat niet ter vrije beschikking van het bestuur.

### Boven- en ondergrens

Het bestuur heeft de ondergrens van het continuïteitsvermogen bepaald op zes maanden van de jaarlijkse kosten van de werkorganisatie. De bovengrens voor de continuïteitsreserve is 1,5 keer de jaarlijkse kosten van de werkorganisatie. Deze bovengrens is in overeenstemming met de vermogensrichtlijn van de Vereniging voor Fondsenwervende Instellingen.

### Bestemmingsreserve transitie

De transitiereserve is gevormd om de organisatie de financiële mogelijkheden te geven om zich te kunnen aanpassen aan de veranderende sociologische

context (secularisatie, vergrijzing, et cetera) en de manier waarop wordt gedoneerd binnen de Nederlandse en Vlaamse samenleving. Hierdoor komen structurele ledeninkomsten en wervingsmethodes onder druk. Door veranderingen van doelgroepen, doelgroepbenadering en het initiëren van nieuwe manieren van fondsenwerving zal het Nederlands en Vlaams Bijbelgenootschap zich voorbereiden op deze nieuwe toekomst. Naast organisatorische veranderingen zullen hiervoor ook investeringen in nieuwe informatietechnologie nodig zijn.

### Bestemmingsreserve financiering

Dit jaar is een financieringsreserve gevormd om tot uitdrukking te brengen dat een gedeelte van onze middelen is aangewend ten behoeve van activa benodigd voor de bedrijfsvoering en ter realisering van onze doelstelling. Hierbij moet worden gedacht aan investering in ons eigen pand en een woonhuis dat wordt verhuurd. Bij beëindiging van de huur door de huidige bewoners zal het woonhuis verkocht worden.

## 2. Beleid beleggingen

Het NBG wil op een verantwoorde manier met de toevertrouwde middelen omgaan. Volgens het reglement vermijden we te grote beleggingsrisico's. Dit werd al gedaan door een spreiding aan te brengen in de verschillende beleggingsproducten. Zo belegt het NBG maximaal 40% in aandelen. Daarnaast is besloten ook het risico voor wat betreft vermogensbeheer te spreiden. We hebben daarom dit jaar ongeveer 1/3 van onze beleggingen ondergebracht bij een tweede vermogensbeheerder. Tot slot zijn wij bezig een gedeelte van het vermogen vanuit de handelsportefeuille over te brengen naar vaste activa. Zo gaan wij een deel van onze obligaties aanhouden tot het einde van hun looptijd. Hierdoor zijn we voor de waardering minder afhankelijk van de dagkoersen waardoor de fluctuaties in beleggingsresultaten worden verminderd. Dit zonder een substantieel lager resultaat op langere termijn. Deze laatste omzetting van wederom 1/3 van het belegd vermogen zal begin 2020 worden geëffectueerd.

Voor onze gehele beleggingsportefeuille wordt gekozen voor duurzame beleggingen, waarbij we een best-in-class-benadering volgen. Het NBG

belegt niet in bedrijven waar kinderarbeid voorkomt, in ondernemingen die bij wapenindustrie en wapenhandel zijn betrokken of in ondernemingen in de tabaksindustrie. De totale beleggingsportefeuille wordt beheerd door twee gerenommeerde vermogensbeheerders. De vermogensbeheerders leggen per kwartaal verantwoording af aan de algemeen directeur, financieel manager en de penningmeester.

## 3. Beloningsbeleid

Het Nederlands Bijbelgenootschap gebruikt de arbeidsvoorwaarden van de Protestantse Kerk in Nederland (PKN). Deze arbeidsvoorwaarden volgen in beginsel de ontwikkelingen bij de rijksoverheid. Naast de maandelijks salariering ontvangen de medewerkers

vakantiegeld en een eindejaarsuitkering. Ook zijn er secundaire arbeidsvoorwaarden zoals deelname aan een collectieve pensioen- en ziektekostenregeling. De pensioenregeling is een geïndexeerde middelloonregeling die is ondergebracht bij een pensioenfonds.

### Beloning directie

Wij gebruiken de arbeidsvoorwaarden van de Protestantse Kerk in Nederland bij de bepaling van het beloningsbeleid en de vaststelling van de beloning voor de directie. Wij gebruiken daarnaast de regeling beloning directeuren van Goede Doelen Nederland. Deze beloningsregeling geeft een maximumnorm voor het jaarinkomen aan de hand van criteria voor omvang en complexiteit van de organisatie. Wij vallen in groep G van deze adviesregeling.



# Begrote staat van baten en lasten 2020

Voor 2020 wordt een negatief resultaat van € 400.000 begroot. We verwachten € 200.000 te onttrekken uit de bestemmingsreserve voor de NBV-revisie en € 200.000 uit de bestemmingsreserve voor de digitale ontwikkeling. Afgezien van deze onttrekkingen is de begroting in evenwicht en zijn de baten gelijk aan de verwachte lasten. Voor 2020 wordt een verdere groei in baten van organisaties zonder winststreven verwacht. Dit zowel vanuit de bijdrage voor het IBEP-project als vanuit stichtingen, verenigingen en collectes. Omdat volgend jaar geen afschrijving wordt verwacht op de incurante voorraad boeken, zal ook de opbrengst van

producten en/of diensten hoger uitvallen. De uitgaven aan doelstellingen zullen in lijn blijven met dit jaar. Wel stijgen de wervingskosten en kosten t.a.v. beheer en administratie ten opzichte van 2019. De steeds hogere graad van gebruik van informatietechnologie met de bijbehorende risico's vraagt om verdere investeringen in kennis en middelen. Daarnaast is goede communicatie met onze achterban via zowel de traditionele als nieuwe media van belang om ook de jeugd te blijven wijzen op het belang van de Bijbel.

| Bedragen x € 1.000                                      | Begroting 2020 |
|---------------------------------------------------------|----------------|
| <b>BATEN</b>                                            |                |
| Baten van particulieren                                 | 6.800          |
| Baten van andere organisaties zonder winststreven       | 1.100          |
| <b>SOM VAN DE GEWORVEN BATEN</b>                        | <b>7.900</b>   |
| Baten levering van producten en diensten                | 1.127          |
| Overige baten                                           | 25             |
| <b>SOM VAN DE BATEN</b>                                 | <b>9.052</b>   |
| <b>LASTEN O.B.V. DOELSTELLINGEN</b>                     |                |
| De Bijbel vertalen                                      | 1.858          |
| De Bijbel verspreiden                                   | 2.540          |
| Betrokkenheid bij de Bijbel vergroten                   | 3.052          |
|                                                         | <b>7.449</b>   |
| Wervingskosten                                          | 1.396          |
| Kosten beheer en Administratie                          | 907            |
| <b>SOM VAN DE LASTEN</b>                                | <b>9.752</b>   |
| Saldo voor financiële baten en lasten                   | <b>-700</b>    |
| Saldo financiële baten lasten                           | 300            |
| <b>SALDO VAN BATEN EN LASTEN</b>                        | <b>-400</b>    |
| Onttrekkingen aan bestemmingsreserves                   | 400            |
| Onttrekkingen aan bestemmingsfondsen + overige reserves | 0              |
| <b>RESULTAAT NA BESTEMMINGSRRESERVES/FONDSEN</b>        | <b>0</b>       |

| KENGETALLEN                                                        | Begroting 2019 |
|--------------------------------------------------------------------|----------------|
| Percentage kosten werving t.o.v. geworven baten                    | 17,7%          |
| Percentage beheer- en administratiekosten van de som van de lasten | 9,3%           |
| Percentage besteed aan doelen t.o.v. totale baten                  | 82,3%          |
| Percentage besteed aan doelen t.o.v. totale lasten                 | 76,4%          |
| <b>Besteed aan de doelstellingen</b>                               |                |
| De Bijbel vertalen                                                 | 24,9%          |
| De Bijbel verspreiden                                              | 34,1%          |
| De relevantie van de Bijbel ervaren                                | 41,0%          |

### Toekomst

Ten tijde van het opmaken van de jaarrekening hebben het Nederlands en Vlaams Bijbelgenootschap net als andere organisaties in Nederland te maken met de overheidsmaatregelen en de andere effecten rond COVID-19. Gezien onze stevige financiële basis verwachten wij niet dat dit invloed heeft op de continuïteit van de organisatie zelf. Wel kan deze crisis invloed hebben op andere bijbelgenootschappen wereldwijd en daarmee op de projecten die wij financieel steunen. Wij zullen samen met de UBS de wereldwijde ontwikkelingen en de invloed daarvan op de lokale bijbelgenootschappen volgen en daar waar mogelijk deze bijbelgenootschappen ondersteunen. Wij kunnen echter niet uitsluiten dat projecten vertraging zullen oplopen ofwel zullen stoppen door continuïteitsproblemen bij deze lokale bijbelgenootschappen.



---

# Jaarrekening 2019

---

## Inhoudsopgave

|     |                                                     |    |
|-----|-----------------------------------------------------|----|
| 1.  | Jaarrekening 2019                                   | 60 |
| 1.1 | Balans per 31 december 2019                         | 60 |
| 1.2 | Staat van baten en lasten 2019                      | 61 |
| 1.3 | Lastenverdeling                                     | 63 |
| 1.4 | Kasstroomoverzicht                                  | 64 |
| 1.5 | Algemene toelichting                                | 65 |
| 1.6 | Toelichting op de balans                            | 69 |
| 1.7 | Toelichting op de staat van baten en lasten         | 82 |
| 1.8 | Toelichting op de lastenverdeling                   | 89 |
| 1.9 | Bezoldiging directie en bestuur                     | 91 |
| 2.  | Overige gegevens                                    | 93 |
| 2.1 | Statutaire bepalingen                               | 93 |
| 2.2 | Verdeling van het resultaat                         | 94 |
| 2.3 | Gebeurtenissen na balansdatum                       | 94 |
| 2.4 | Controleverklaring van de onafhankelijke accountant | 95 |

# 1. Jaarrekening 2019

## 1.1 Balans per 31 december 2019

| Bedragen x € 1.000                          |   | 31-12-2019 | 31-12-2018 |
|---------------------------------------------|---|------------|------------|
| <b>ACTIVA</b>                               |   |            |            |
| <b>Vaste Activa</b>                         |   |            |            |
| Materiële vaste activa                      | A | 1.261      | 1.331      |
| Financiële vaste activa                     | B | 151        | 140        |
|                                             |   | 1.412      | 1.471      |
| <b>Viottende activa</b>                     |   |            |            |
| Voorraden                                   | C | 728        | 441        |
| Vorderingen en overlopende activa           | D | 1.575      | 1.702      |
| Effecten                                    | E | 11.451     | 11.009     |
| Liquide middelen                            | F | 1.160      | 644        |
|                                             |   | 14.914     | 13.796     |
|                                             |   | 16.326     | 15.267     |
| <b>PASSIVA</b>                              |   |            |            |
| <b>Reserves en fondsen</b>                  |   |            |            |
| Reserves                                    | G |            |            |
| Continuïteitsreserve                        |   | 3.420      | 4.070      |
| Bestemmingsreserves                         |   | 6.544      | 5.195      |
| Herwaarderingsreserve                       |   | 140        | 129        |
|                                             |   | 10.104     | 9.394      |
| Fondsen                                     | H | 2.622      | 1.986      |
|                                             |   | 12.726     | 11.380     |
| Voorzieningen                               | I | 440        | 450        |
| Kortlopende schulden en overlopende passiva | J | 3.160      | 3.437      |
|                                             |   | 16.326     | 15.267     |

## 1.2 Staat van baten en lasten 2019

| Bedragen x € 1.000                                                     |     | Werkelijk 2019 | Begroting 2019 | Verschil werkelijk-begroot | Werkelijk 2018 | Verschil 2019-2018 |
|------------------------------------------------------------------------|-----|----------------|----------------|----------------------------|----------------|--------------------|
| <b>BATEN</b>                                                           |     |                |                |                            |                |                    |
| Baten van particulieren                                                | K   | 7.437          | 6.995          | 442                        | 6.344          | 1.093              |
| Baten van andere organisaties zonder winststreven                      | L   | 923            | 806            | 117                        | 588            | 335                |
| <b>SOM VAN DE GEWORVEN BATEN</b>                                       |     | 8.360          | 7.801          | 559                        | 6.932          | 1.428              |
| Baten als tegenprestatie voor de levering van producten en/of diensten | M   | 740            | 947            | -207                       | 627            | 113                |
| Overige baten                                                          | N   | 116            | 25             | 91                         | 144            | -28                |
| <b>SOM VAN DE BATEN</b>                                                |     | 9.216          | 8.773          | 443                        | 7.703          | 1.513              |
| <b>LASTEN</b>                                                          |     |                |                |                            |                |                    |
| Besteed aan de doelstellingen                                          | O   |                |                |                            |                |                    |
| De Bijbel vertalen                                                     | 24% | 1.771          | 1.864          | -93                        | 1.815          | -44                |
| De Bijbel beschikbaar stellen                                          | 36% | 2.686          | 2.664          | 22                         | 2.301          | 385                |
| Betrokkenheid bij de Bijbel vergroten                                  | 40% | 2.954          | 3.069          | -115                       | 3.017          | -63                |
|                                                                        |     | 7.411          | 7.597          | -186                       | 7.133          | 278                |
| Wervingskosten                                                         | P   | 1.196          | 1.291          | -95                        | 1.224          | -28                |
| Kosten Beheer en administratie                                         | Q   | 629            | 636            | -7                         | 688            | -59                |
| <b>SOM VAN DE LASTEN</b>                                               |     | 9.236          | 9.524          | -288                       | 9.045          | 191                |
| <b>Saldo voor financiële baten en lasten</b>                           |     | -20            | -751           | 731                        | -1.342         | 1.322              |
| Saldo financiële baten en lasten                                       | R   | 1.366          | 353            | 1.013                      | -82            | 1.448              |
| <b>SOM VAN BATEN EN LASTEN</b>                                         |     | 1.346          | -398           | 1.744                      | -1.424         | 2.770              |



Bestemming saldo van baten en lasten

| Bedragen x € 1.000           | Werkelijk<br>2019 | Begroting<br>2019 | Werkelijk<br>2018 |
|------------------------------|-------------------|-------------------|-------------------|
| Toevoeging/ onttrekking aan: |                   |                   |                   |
| Continuïteitsreserve         | -650              | 0                 | -924              |
| Bestemmingsreserves          | 1.349             | -400              | -460              |
| Bestemmingsfondsen           | 636               | 0                 | -59               |
| Herwaarderingsreserve        | 11                | 0                 | 19                |
|                              | 1.346             | -400              | -1.424            |

Kengetallen

|                                                    | Werkelijk<br>2019 | Begroting<br>2019 | Werkelijk<br>2018 |
|----------------------------------------------------|-------------------|-------------------|-------------------|
| Percentage wervingskosten t.o.v. geworven baten    | 14,3%             | 16,5%             | 17,7%             |
| Percentage beheer- en administratiekosten          | 6,8%              | 6,7%              | 7,6%              |
| Percentage besteed aan doelen t.o.v. totale baten  | 80,3%             | 86,6%             | 92,6%             |
| Percentage besteed aan doelen t.o.v. totale lasten | 80,2%             | 79,8%             | 78,8%             |

1.3 Lastenverdeling

| Bedragen x € 1.000          | Besteed aan<br>doelstellingen |                               |                                       |                |                        | Werkelijk | Begroting | Werkelijk |
|-----------------------------|-------------------------------|-------------------------------|---------------------------------------|----------------|------------------------|-----------|-----------|-----------|
|                             | De Bijbel vertalen            | De Bijbel beschikbaar stellen | Betrokkenheid bij de Bijbel vergroten | Wervingskosten | Beheer & Administratie | 2019      | 2019      | 2018      |
| Lasten                      |                               |                               |                                       |                |                        |           |           |           |
| Subsidies en bijdragen      | 815                           | 1.166                         | 167                                   | 2              | 7                      | 2.157     | 2.569     | 2.378     |
| Aankopen en verwervingen    | 0                             | 379                           | 378                                   | 3              | 0                      | 760       | 615       | 763       |
| Publiciteit en communicatie | 4                             | 196                           | 649                                   | 628            | 32                     | 1.509     | 1.650     | 1.316     |
| Personeelskosten            | 868                           | 777                           | 1.462                                 | 462            | 389                    | 3.958     | 3.898     | 3.699     |
| Huisvestingskosten          | 21                            | 24                            | 54                                    | 17             | 35                     | 151       | 133       | 173       |
| Kantoor- en algemene kosten | 49                            | 128                           | 210                                   | 75             | 142                    | 604       | 548       | 624       |
| Afschrijving                | 14                            | 16                            | 34                                    | 9              | 24                     | 97        | 110       | 92        |
| Totaal                      | 1.771                         | 2.686                         | 2.954                                 | 1.196          | 629                    | 9.236     | 9.523     | 9.045     |
| Begroting 2019              | 1.864                         | 2.663                         | 3.069                                 | 1.291          | 636                    |           | 9.523     |           |

1.4 Kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht over 2019 is opgesteld volgens de indirecte methode. In afwijking tot het standaard kasstroomoverzicht volgens de indirecte methode wordt niet het bedrijfsresultaat als uitgangspunt genomen maar de som van baten en lasten (inclusief de financiële baten en lasten). Dat is het bedrijfsresultaat inclusief het financieel resultaat. Hiervoor is gekozen omdat de staat van baten en lasten die is voorgeschreven voor fondsenwervende organisaties (conform de Richtlijn 650 Fondsenwervende

Organisaties) geen bedrijfsresultaat weergeeft. De liquide middelen zijn in 2019 gestegen met € 516.000 naar een bedrag van € 1.160.000. Deze stijging is volledig te danken aan het goede resultaat dit jaar. Door een gedeelte van de effectenportefeuille te verkopen hebben we het positieve beleggingsresultaat gedeeltelijk liquide gemaakt. In januari van dit jaar hebben we de resterende voorraad boeken en bijbels overgenomen van Royal Jongbloed. Hierdoor zien we dit jaar wederom een negatieve mutatie in werkkapitaal bij voorraden.

| Bedragen x € 1.000                                       | 2019                 | 2018                  |
|----------------------------------------------------------|----------------------|-----------------------|
| <strong>Kasstroom uit operationele activiteiten</strong> |                      |                       |
| Resultaat (inclusief financieel baten en lasten)         | 1.346                | -1.424                |
| <strong>Aanpassing voor:</strong>                        |                      |                       |
| Afschrijvingen                                           | 96                   | 92                    |
| Mutaties voorzieningen                                   | -10                  | -16                   |
| <strong>Veranderingen in werkkapitaal</strong>           |                      |                       |
| Mutaties vorderingen en overlopende activa               | 127                  | -187                  |
| Mutaties in voorraden                                    | -287                 | -261                  |
| Mutaties effecten                                        | -442                 | 1.599                 |
| Mutaties in kortlopende schulden                         | -277                 | 36                    |
|                                                          | -793                 | 1.263                 |
| <strong>KASSTROOM UIT OPERATIONELE ACTIVITEITEN</strong> | <strong>553</strong> | <strong>-161</strong> |
| <strong>Kasstroom uit investeringsactiviteiten</strong>  |                      |                       |
| Investering in materiële vaste activa                    | -26                  | -71                   |
| Desinvestering in materiële vaste activa                 | 0                    | 0                     |
| Mutaties in financiële vaste activa                      | -11                  | -19                   |
| <strong>KASSTROOM UIT INVESTERINGSACTIVITEITEN</strong>  | <strong>-37</strong> | <strong>-90</strong>  |
|                                                          | <strong>516</strong> | <strong>-251</strong> |
| <strong>Kasstroom uit financieringsactiviteiten</strong> |                      |                       |
| Mutaties in bestemmingsfondsen                           | 0                    | 0                     |
| Mutaties in continuïteitsreserve                         | 0                    | 0                     |
| <strong>KASSTROOM UIT FINANCIERINGSACTIVITEITEN</strong> | <strong>0</strong>   | <strong>0</strong>    |
| <strong>TOTALE KASSTROOM</strong>                        | <strong>516</strong> | <strong>-251</strong> |
| Stand per 1-1-2019                                       | 644                  | 895                   |
| Mutaties liquide middelen                                | 516                  | -251                  |
| Stand per 31-12-2019                                     | 1.160                | 644                   |

1.5 Algemene toelichting

1.5.1 Algemeen

De jaarrekening is opgesteld conform de Richtlijn 650 Fondsenwervende Organisaties. De waarderingsgrondslagen zijn niet gewijzigd ten opzichte van het vorige verslagjaar.

Verslaggevingsperiode

Deze jaarrekening is opgesteld op basis van een verslagperiode van een jaar. Het boekjaar valt samen met het kalenderjaar.

Continuïteit

Deze jaarrekening is opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling.

Grondslagen voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling

Tenzij anders is vermeld, worden activa en passiva opgenomen tegen geamortiseerde kostprijs. De jaarrekening wordt gepresenteerd in euro's.

Gebruik van schattingen

De opstelling van de jaarrekening vereist dat de directie oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen, de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen, en van baten en lasten. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien en in toekomstige periodes waarvoor de herziening gevolgen heeft.

Transacties in vreemde valuta

Transacties in vreemde valuta worden omgerekend tegen de geldende wisselkoers op de transactiedatum. In vreemde valuta luidende monetaire activa en verplichtingen worden per balansdatum omgerekend tegen de op die datum geldende wisselkoers. Niet-monetaire activa en passiva in vreemde valuta's die tegen historische kostprijs worden opgenomen, worden naar euro's omgerekend tegen de geldende wisselkoersen per transactiedatum. Alle in 2018 toegezegde bedragen aan de United Bible Societies (UBS) voor projecten van 2019 worden afgerekend

tegen een vaste USD/EUR koers van 1,13. Deze koers geldt voor alle betalingen aan die projecten in 2019. Voor donaties die we in 2020 gaan doen, maar die al in 2019 zijn vastgelegd, geldt een USD/EUR koers van 1,10. Andere transacties met de UBS worden gedaan conform de maandelijkse wisselkoers als afgegeven door de UBS. De bij omrekening optredende valutakoersverschillen worden als last of bate opgenomen in de staat van baten en lasten.

Stelselwijziging

In 2019 hebben geen stelselwijzigingen plaatsgevonden.

Schattingswijziging

In 2019 heeft geen schattingswijziging plaatsgevonden.

Wijzigingen in de presentatie

In 2019 hebben geen wijzigingen in de presentatie plaatsgevonden. De jaarrekening is opgesteld conform de Richtlijn 650 Fondsenwervende Organisaties. De waarderingsgrondslagen zijn niet gewijzigd ten opzichte van het vorige verslagjaar.

1.5.2 Grondslagen voor de waardering van activa en passiva

Materiële vaste activa

De kantoorgebouwen en -terreinen, machines en installaties, andere vaste bedrijfsmiddelen en materiële vaste bedrijfsactiva in uitvoering en vooruitbetalingen op materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs verminderd met de cumulatieve afschrijvingen.

De afschrijvingen worden berekend als een percentage over de aanschafprijs volgens de lineaire methode op basis van de economische levensduur, zonder daarbij rekening te houden met een eventuele restwaarde. Op terreinen en op materiële vaste bedrijfsactiva in uitvoering en vooruitbetalingen op materiële vaste activa wordt niet afgeschreven.

Financiële vaste activa

Het woonhuis wordt gewaardeerd tegen actuele waarde, geschat op 60% van de WOZ-waarde. De overige financiële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs of lagere marktwaarde.



**Vorraden**

Vorraden grond- en hulpstoffen, missionaire uitgaven en handelsgoederen worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs of lagere netto-opbrengstwaarde. Vorderingen en overlopende activa Vorderingen worden gewaardeerd op de geamortiseerde kostprijs onder aftrek van een voorziening voor oninbaarheid. Voorzieningen worden bepaald op basis van individuele beoordeling van de inbaarheid van de vorderingen.

**Effecten**

De beursgenoteerde aandelen en obligaties worden gewaardeerd tegen marktwaarde. Alle gerealiseerde en niet-gerealiseerde waardeveranderingen van de beursgenoteerde effecten worden verantwoord in de staat van baten en lasten. Dit jaar wordt de gehele portefeuille nog gezien als handelsportefeuille. De afsplitsing van een gedeelte van de effecten naar de vaste activa waarbij die effecten tot einde looptijd zullen worden aangehouden zal in de loop van 2020 plaatsvinden.

Dividenden worden verantwoord in de periode waarin zij betaalbaar worden gesteld. Rentebaten worden verantwoord in de periode waartoe zij behoren, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de desbetreffende actiefpost. Eventuele winsten of verliezen worden verantwoord onder financiële baten en lasten.

**Reserves**

De reserves zijn als volgt onder te verdelen:

- *Continuïteitsreserve:*

De continuïteitsreserve is gevormd om de continuïteit te waarborgen ingeval van (tijdelijke) sterk tegenvallende opbrengsten.

- *Bestemmingsreserves:*

De beperkte bestedingsmogelijkheid van de bestemmingsreserve is door het bestuur bepaald, en betreft geen verplichting. Het bestuur kan deze beperking zelf opheffen.

- *Herwaarderingsreserve:*

De herwaarderingsreserve is gevormd voor waardevermeerdering van activa die worden

gewaardeerd tegen actuele waarde en waarvoor geen marktnoteringen bestaan.

**Fondsen**

Bestemmingsfondsen betreffen middelen die zijn verkregen met een door derden aangegeven specifieke bestemming.

**Voorzieningen**

Voor verwachte kosten inzake onderhoud van panden, installaties e.d. wordt een voorziening gevormd, gebaseerd op een meerjarenonderhoudsplan.

**Kortlopende schulden**

De kortlopende schulden zijn opgenomen tegen geamortiseerde kostprijs. Daarbij worden als subsidieverplichtingen opgenomen: de toezeggingen inzake de bijdrage aan de United Bible Societies alsmede eventuele andere toezeggingen aan derden. De kantoorgebouwen en -terreinen, machines en installaties, andere vaste bedrijfsmiddelen en materiële vaste bedrijfsactiva in uitvoering en vooruitbetalingen op materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs verminderd met de cumulatieve afschrijvingen.

**1.5.3 Grondslagen voor de resultaatbepaling**

Baten en lasten worden, voor zover hierna niet anders vermeld, verantwoord in het jaar waarop ze betrekking hebben.

**Contributies, donaties, giften en schenkingen**

Contributies, donaties, giften en schenkingen worden verantwoord in het jaar waarin zij worden ontvangen, met uitzondering van de vooruit ontvangen ledengelden in december voor het volgend lidmaatschapsjaar. Dit betreft alleen de door leden zelf overgemaakte contributies aangezien de incasso's van leden in de eerste maand van het jaar waarop ze betrekking hebben, worden geïnd. Giften in natura worden gewaardeerd tegen de reële waarde in Nederland.

**Nalatenschappen**

De nalatenschappen worden, voor zover het legaten betreft, verantwoord op het moment dat deze

door de notaris of executeur aan het Nederlands Bijbelgenootschap (NBG) kenbaar worden gemaakt. Voor de erfstellingen worden de baten verantwoord op het moment dat de omvang van de nalatenschap betrouwbaar kan worden vastgesteld, hierbij gebruikmakend van alle per 31 december bekende informatie. Eventuele voorschotbetalingen worden verantwoord in het jaar van ontvangst voor zover deze niet reeds in een voorgaand boekjaar zijn verantwoord.

**Kostentoerekening**

Kosten worden toegerekend aan de doelstelling, werving baten en beheer en administratie op basis van de volgende maatstaven:

- Direct toerekenbare kosten worden direct toegerekend.
- De personele kosten worden op basis van het urenregistratiesysteem geregistreerd per project.
- De overige, niet-personeelgerelateerde, kosten worden ook op projectniveau geboekt.
- De activiteiten en projecten zijn gekoppeld aan de doelstellingen, werving baten en beheer en administratie.

**Pensioenregeling**

De pensioenregeling van de medewerkers is ondergebracht bij het bedrijfstakpensioenfonds Stichting Pensioenfonds Zorg en Welzijn.

Het ouderdomspensioen is een toegezegd-pensioenregeling op basis van (voorwaardelijk) geïndexeerd middelloon. Indexatie van de pensioenrechten is afhankelijk van de financiële positie waarin het pensioenfonds zich bevindt. De aan de pensioenuitvoerder te betalen premie wordt als last in de staat van baten en lasten verantwoord en, voor zover de aan de pensioenuitvoerder te betalen premie nog niet is voldaan, wordt deze als verplichting op de balans opgenomen.

Het NBG heeft geen verplichting tot het doen van aanvullende bijdragen in het geval van een tekort bij het bedrijfstakpensioenfonds, anders dan het voldoen van toekomstig hogere premiebijdragen. Om deze reden worden de op een periode betrekking hebbende premiebijdragen in die periode ten laste van het resultaat gebracht.

Het pensioenfonds heeft een dekkingsgraad van 99,2% ultimo 2019 (2018: 97,5%). De gemiddelde actuele dekkingsgraad over de laatste 12 maanden (de beleidsdekkingsgraad) is 96.5%. Het PFZW mag de pensioenen (gedeeltelijke) verhogen bij een beleidsdekkingsgraad van 110% of hoger. PFZW is volgens de spelregels pas financieel gezond bij een dekkingsgraad van ruim 125%. Pas dan mag PFZW de pensioenen weer volledig verhogen met de prijsstijging in dat jaar.

De minimaal vereiste beleidsdekkingsgraad was bij PFZW tot nu toe 104,3%. In het pensioenakkoord is echter voorgesteld dat de minimaal vereiste beleidsdekkingsgraad 100% wordt. Dit is nog niet wettelijk vastgelegd. Als de beleidsdekkingsgraad eind 2020 lager is dan 100% moet PFZW de pensioenen verlagen. Het is namelijk niet toegestaan langer dan 5 jaar een beleidsdekkingsgraad te hebben die lager is dan de minimaal vereiste dekkingsgraad.

PFZW heeft in maart 2019 een bijgewerkt herstelplan ingediend bij De Nederlandsche Bank. Volgens dat plan kan PFZW in het jaar 2027 voldoen aan de wettelijke eisen voor de reserves en komt de dekkingsgraad van PFZW weer boven de vereiste dekkingsgraad van 124,4%. Dit zijn de maatregelen die nu in het herstelplan zijn opgenomen:

- Een opslag voor herstel in de premie van 2%, deze opslag is al opgenomen in de huidige premie. Deze opslag is bedoeld om de dekkingsgraad sneller te laten herstellen en op termijn terug te keren naar een financiële positie waarin het weer mogelijk is om de pensioenen te verhogen/indexeren.
- Gedurende het herstelplan verhoogt PFZW de pensioenen niet volledig. Volgens de wettelijke eisen kan verhogen pas vanaf een dekkingsgraad van 110%, en dan alleen geleidelijk. Bij een dekkingsgraad van ongeveer 130% kan PFZW volledig indexeren. Het indexeren van de pensioenen heeft echter wel tot gevolg dat het herstel langzamer gaat. Als PFZW niet tijdig uit herstel komt, dan kan het nog het indexatiebeleid aanpassen (door bijvoorbeeld later te indexeren).

**Kasstroomoverzicht**

Het kasstroomoverzicht is opgesteld op basis van

de indirecte methode. Kasstromen in buitenlandse valuta's zijn herleid naar euro's met gebruikmaking van de gewogen gemiddelde omrekenkoersen voor de betreffende periodes. Alle toegezegde bedragen aan de UBS worden hierbij afgerekend tegen een vaste

wisselkoers die geldig is voor het gehele jaar. Voor projecten in 2019 (toegezegd in 2018) was de USD/EUR koers 1,13 voor projecten in 2020 (toegezegd in 2019) 1,10 USD/EUR.

## 1.6 Toelichting op de balans

### A. Materiële vaste activa

Het verloop van de materiële vaste activa ziet er als volgt uit:

| Bedragen x € 1.000              | Gebouwen en terreinen | Inventaris | Totaal 2019 | Totaal 2018 |
|---------------------------------|-----------------------|------------|-------------|-------------|
| Stand per 1 januari             |                       |            |             |             |
| Aanschafwaarde                  | 2.479                 | 946        | 3.425       | 3.354       |
| Cumulatieve afschrijvingen      | -1.288                | -806       | -2.094      | -2.002      |
|                                 | 1.191                 | 140        | 1.331       | 1.352       |
| Mutaties boekjaar               |                       |            |             |             |
| Investeringsen                  | 0                     | 26         | 26          | 71          |
| Desinvesteringen                | 0                     | 0          | 0           | 0           |
| Afschrijvingen                  | -45                   | -51        | -96         | -92         |
| Afschrijvingen desinvesteringen | 0                     | 0          | 0           | 0           |
|                                 | -45                   | -25        | -70         | -21         |
| Stand per 31 december           |                       |            |             |             |
| Aanschafwaarde                  | 2.479                 | 972        | 3.451       | 3.425       |
| Cumulatieve afschrijvingen      | -1.333                | -857       | -2.190      | -2.094      |
|                                 | 1.146                 | 115        | 1.261       | 1.331       |

De volgende afschrijvingspercentages zijn gehanteerd:

- gebouwen en terreinen 2% en 10%;
- inventaris 20% en 25%.

De investeringen betreffen airco's voor de gemeenschappelijke (kantoor)ruimtes, ICT-apparatuur en inrichting van de podcastruimte.



B. Financiële vaste activa

| Bedragen x € 1.000 | 31-12-2019 | 31-12-2018 |
|--------------------|------------|------------|
| Gebouwen           | 151        | 140        |
|                    | 151        | 140        |

De financiële vaste activa betreft één woonhuis. Dit is een woning in verhuurde staat. Indien de huidige huurders de huur beëindigen, zal deze woning verkocht worden. De woning is tegen 60% van de WOZ-waarde gewaardeerd. De WOZ-waarde per 31 december 2018 bedraagt € 252.000.

C. Voorraden

| Bedragen x € 1.000 | 31-12-2019 | 31-12-2018 |
|--------------------|------------|------------|
| Vorraden           | 728        | 441        |
|                    | 728        | 441        |

In juli 2017 is met Royal Jongbloed overeengekomen dat het Nederlands Bijbelgenootschap op termijn alle uit-geefactiviteiten zal overnemen. Hiervoor is een overgangsperiode van 1,5 jaar overeenkomen. Per 1-1-2019 is de resterende voorraad van Royal Jongbloed, tegen de contractueel afgesproken prijs, overgenomen. Dit verklaart de sterke stijging ten opzichte van eind vorig jaar.

D. Vorderingen en overlopende activa

De vorderingen en overlopende activa bestaan uit de volgende posten:

| Bedragen x € 1.000                        | 31-12-2019 | 31-12-2018 |
|-------------------------------------------|------------|------------|
| Debiteuren                                | 352        | 298        |
| Belastingen en sociale lasten             | 106        | 43         |
| Rekening-courant                          | 50         | 25         |
| Overige vorderingen en overlopende activa | 1.067      | 1.336      |
|                                           | 1.575      | 1.702      |

Debiteuren

| Bedragen x € 1.000 | 31-12-2019 | 31-12-2018 |
|--------------------|------------|------------|
| Debiteuren         | 352        | 298        |
|                    | 352        | 298        |

Belastingen en sociale lasten

| Bedragen x € 1.000 | 31-12-2019 | 31-12-2018 |
|--------------------|------------|------------|
| Omzetbelasting     | 105        | 43         |
| Pensioenen         | 1          | 0          |
|                    | 106        | 43         |

Rekening-courant

| Bedragen x € 1.000     | 31-12-2019 | 31-12-2018 |
|------------------------|------------|------------|
| United Bible Societies | 50         | 25         |
|                        | 50         | 25         |

Overige vorderingen en overlopende activa

| Bedragen x € 1.000                                    | 31-12-2019 | 31-12-2018 |
|-------------------------------------------------------|------------|------------|
| Nog te ontvangen royalty's                            | 34         | 101        |
| Vorderingen uit hoofde van nalatenschappen en legaten | 731        | 929        |
| Overige vorderingen                                   | 2          | 2          |
| Nog te ontvangen bedragen                             | 119        | 158        |
| Waarborgsommen                                        | 7          | 7          |
| Vooruitbetaalde bedragen                              | 174        | 139        |
|                                                       | 1.067      | 1.336      |

Omdat het Nederlands Bijbelgenootschap vanaf 1-1-2019 volledig zelfstandig uitgever is geworden, zien we per ultimo 2019 nog nauwelijks nog te ontvangen royalty's.  
De nog te ontvangen bedragen bestaan met name uit nog te ontvangen rente op de obligaties.

E. Effecten

De effecten bestaan uit de volgende posten:

| Bedragen x € 1.000 | 31-12-2019 |      | 31-12-2018 |      |
|--------------------|------------|------|------------|------|
| Obligaties         | 6.902      | 60%  | 7.214      | 66%  |
| Aandelen           | 4.549      | 40%  | 3.795      | 34%  |
|                    | 11.451     | 100% | 11.009     | 100% |

Het verloop van de effecten is als volgt weer te geven:

| Bedragen x € 1.000              | Obligaties | Aandelen | Totaal |
|---------------------------------|------------|----------|--------|
| Stand per 1 januari 2019        | 7.214      | 3.795    | 11.009 |
| Mutaties                        |            |          |        |
| aankopen                        | 3.093      | 2.923    | 6.016  |
| verkopen                        | -3.332     | -3.407   | -6.739 |
| gerealiseerde koersresultaten   | 202        | 665      | 867    |
| ongerealiseerde koersresultaten | -275       | 573      | 298    |
|                                 | -312       | 754      | 442    |
| Stand per 31 december 2019      | 6.902      | 4.549    | 11.451 |

Het gemiddelde netto rendement op effecten over 2019 bedraagt 11,9% (vorig jaar -1,1%).



F. Liquide middelen

De liquide middelen bestaan uit de volgende posten:

| Bedragen x € 1.000            | 31-12-2019 | 31-12-2018 |
|-------------------------------|------------|------------|
| Deposito's en spaarrekeningen | 562        | 195        |
| Banken                        | 597        | 445        |
| Kasmiddelen                   | 1          | 4          |
|                               | 1.160      | 644        |

De liquide middelen zijn terstond opeisbaar, met uitzondering van een bedrag van € 124.000, het eigen vermogen van het Vlaams Bijbelgenootschap ten tijde van het samengaan met het NBG. Deze staat op een geblokkeerde rekening. Deze kan mogelijk in 2021 en zal uiterlijk in 2026 vrijvallen.

In 2019 zijn de liquide middelen gestegen met € 516.000 tot een bedrag van € 1.160.000. Zie voor een toelichting het kasstroomoverzicht.

G. Reserves

De reserves bestaan uit de volgende posten:

| Bedragen x € 1.000    | 31-12-2019 | 31-12-2018 |
|-----------------------|------------|------------|
| Continuïteitsreserve  | 3.420      | 4.070      |
| Bestemmingsreserve    | 6.544      | 5.195      |
| Herwaarderingsreserve | 140        | 129        |
|                       | 10.104     | 9.394      |

In de reserves hebben de volgende mutaties plaatsgevonden:

| Bedragen x € 1.000         | Continuïteits-reserve | Bestemmings-reserve | Herwaarderings-reserve | Totaal |
|----------------------------|-----------------------|---------------------|------------------------|--------|
| Stand per 1 januari 2019   | 4.070                 | 5.195               | 129                    | 9.394  |
| Resultaatverdeling         | -650                  | 1.349               | 11                     | 710    |
| Stand per 31 december 2019 | 3.420                 | 6.544               | 140                    | 10.104 |

De continuïteitsreserve is gevormd voor de dekking van risico's op korte en middellange termijn en om zeker te stellen dat het Nederlands Bijbelgenootschap ook in de toekomst aan zijn verplichtingen kan voldoen. Zoals in het vermogensbeleid is toegelicht heeft er op basis van een risicocalculatie een verschuiving plaatsgevonden. Dit heeft geresulteerd in een afname van de continuïteitsreserve ten gunste van het nieuw gevormde bestemmingsfonds financiering. Per ultimo 2019 bedraagt de continuïteitsreserve € 3.420.000.

Bestemmingsreserves

De bestemmingsreserve bestaat uit de volgende posten:

| Bedragen x € 1.000                              | 1-1-2019 | Toevoeging | Onttrekking | 31-12-2019 |
|-------------------------------------------------|----------|------------|-------------|------------|
| Digitale ontwikkelingen (binnen- en buitenland) | 493      | 285        | 0           | 778        |
| NBV-revisie                                     | 397      | 0          | 205         | 192        |
| Transitie                                       | 4.305    | 0          | 517         | 3.788      |
| Bijbelcampagne                                  | 0        | 150        | 0           | 150        |
| Financieringsreserve                            | 0        | 1.636      | 0           | 1.636      |
|                                                 | 5.195    | 2.071      | 722         | 6.544      |

Op bovenstaande bestemmingsreserves berust geen verplichting. De beperkte bestedingsmogelijkheid is aangegeven door het bestuur.

Bestemmingsreserve digitale ontwikkelingen

In de afgelopen jaren heeft het Nederlands Bijbelge-nootschap (NBG) stevig geïnvesteerd in een nieuwe digi-tale strategie. Dit wil het NBG in de komende tijd verder uitbouwen, ook richting andere bijbelgenootschappen. Om deze uitbouw te realiseren is in eerdere jaren samenwerking gezocht met het Braziliaans Bijbelgenoot-schap. Dit heeft geresulteerd in de koppeling van de Braziliaanse bijbel-app met de Nederlandse internetap-plicatie. Om de continuïteit in de verdere internationale uitbouw van dit project te waarborgen is het NBG actief op zoek gegaan naar andere bijbelgenootschappen die financieel of intellectueel willen participeren. Dit is in 2019 gelukt. Naast Brazilië zijn er ook drie Europese bijbelgenootschappen die financieel bijdragen aan de ontwikkeling en financiële uitrol van dit project. Daar-naast is ook in Afrika veel interesse voor participatie. Hoewel de afhankelijkheid van het NBG nog verder zal moeten verminderen is een duidelijke stap gezet naar een bredere financiële basis om ook de continuïteit voor de langere termijn te kunnen borgen. Helaas blijkt de eerder geprognostiseerde kostendaling van de totale projectkosten minder snel te gaan dan eerder gedacht. Om de doorontwikkeling van het project niet te frustre-ren heeft het bestuur besloten € 285.000 aan de reser-ve toe te voegen. Mede door deze toevoeging kan de

migratie van Nederland naar het internationale platform worden uitgevoerd. Daarnaast kan de functionaliteit van IBEP worden aangepast aan de wensen en eisen binnen de internationale context in de komende drie jaar.

Bestemmingsreserve NBV revisie

De bestemmingsreserve NBV-revisie is gevormd om de kosten van de revisie van de NBV te dekken. Conform de voortgang in het goedgekeurde pagina's worden de gelden uit deze bestemmingsreserve onttrokken. Komend jaar verwachten de vertalers de revisie af te ronden zodat publicatie in 2021 kan plaatsvinden.

Bestemmingsreserve transitie

Het NBG kent een vergrijsde achterban van leden en donateurs, met een grote groep leden die ouder dan zeventig jaar is. Daarnaast zien wij een dalende trend in het aantal actieve christenen in Nederland en Vlaande-ren. Beide trends hebben naar verwachting een nega-tieve invloed op de toekomstige inkomsten. Om dit te compenseren zullen het Nederlands en Vlaams Bijbelge-nootschap hun relevantie en bereik onder jongere chris-tenen en andere stromingen, moeten vergroten. Om dit te bereiken zal de veelkleurigheid in onze communicatie en uitgaven moeten toenemen. Ook zullen investerin-gen in nieuwe mensen en middelen noodzakelijk zijn. In het afgelopen jaar is de Transitiereserve op basis van een risicoanalyse onderbouwd en mede door de reeds ingezette transitie kon een deel vrijvallen ten gunste van de financieringsreserve.

Bestemmingsreserve Bijbelcampagne

De lancering van de gereviseerde NBV en de aanloop daarnaartoe is een mooie gelegenheid om de Bijbel in het algemeen als het meest waardevolle boek weer goed en positief onder de aandacht te brengen. Hier-voor is dit jaar een nieuwe reserve gevormd.

Financieringsreserve

Een gedeelte van onze middelen is aangewend ten behoeve van activa benodigd voor de bedrijfsvoering

en ter realisering van onze doelstelling. Hierbij moet worden gedacht aan investering in ons eigen pand en een deel van onze voorraden.

Herwaarderingsreserve

De herwaarderingsreserve is gevormd voor de waarde-vermeerderingen op de enige nog in bezit zijnde woning die gewaardeerd wordt tegen 60% van de WOZ-waarde. De WOZ-waarde van de woning is in 2019 gestegen.



H. Fondsen

Bestemmingsfondsen

De bestemmingsfondsen bestaan uit de volgende posten:

| Bedragen x € 1.000                   | 1-1-2019 | Toevoe-<br>ging | Onttrek-<br>king | 31-12-2019 |
|--------------------------------------|----------|-----------------|------------------|------------|
| Bestemmingsfonds eigen vermogen      | 1.643    | 551             | 0                | 2.194      |
| Bestemmingsfonds Vlaanderen          | 124      | 0               | 0                | 124        |
| Bestemmingsfonds Bijbels Guatemala   | 0        | 50              | 0                | 50         |
| Bestemmingsfonds Papoea-Nieuw-Guinea | 219      | 35              | 0                | 254        |
|                                      | 1.986    | 636             | 0                | 2.622      |

Bestemmingsfonds eigen vermogen

Het bestemmingsfonds eigen vermogen is gevormd ter versterking van het eigen vermogen van het Nederlands Bijbelgenootschap (NBG). Deze bestemming is door de geveer bepaald. De geveer heeft voor dit doel, de versterking van het eigen vermogen van het NBG, een pakket aandelen geschonken. Deze aandelen zijn opgegaan in de totale beleggingsportefeuille. De waardemutatie is gebaseerd op het rendement van de aandelen van de effectenportefeuille. Dit rendement wordt jaarlijks verantwoord als toevoeging respectievelijk onttrekking aan het fonds eigen vermogen. Gezien de waardestijging van ons aandelenpakket is ook dit bestemmingsfonds toegenomen.

Bestemmingsfonds Vlaanderen

In 2016 is het Vlaams Bijbelgenootschap (VBG) samengegaan met het Nederlands Bijbelgenootschap (NBG). Voor een periode van maximaal 10 jaar wordt het vermogen van het VBG afgezonderd van het vermogen van het NBG als terugval positie voor het VBG voor een mogelijke verzelfstandiging. Dit vermogen is geplaatst op een

geblokkeerde rekening. De mutaties van deze rekening ten aanzien van bankkosten en rente-inkomsten zullen worden toegevoegd/onttrokken aan dit fonds.

Bestemmingsfonds bijbels Guatemala

Via een donatie van EO Metterdaad wordt een project in Guatemala gesteund om (voormalig) gevangenen een tweede kans te geven en kennis te laten nemen van Gods woord. Dit project loopt door in 2020 waarvoor de reeds beschikbaar gestelde gelden worden gebruikt.

Bestemmingsfonds Bijbelgenootschap Papua Nieuw Guinea

Het bestemmingsfonds Bijbelgenootschap Papua New Guinea is gevormd uit een nalatenschap die specifiek bestemd is voor het Bijbelgenootschap Papua Nieuw Guinea. Dit jaar is een tweede nalatenschap met eenzelfde doelstelling hieraan toegevoegd. Omdat het Bijbelgenootschap in Papua Nieuw Guinea nog in een reorganisatie zit, is het op dit moment niet opportuun dit geld ter beschikking te stellen.

I. Voorzieningen

Voorziening groot onderhoud gebouwen

In de voorziening groot onderhoud gebouwen hebben de volgende mutaties plaatsgevonden:

| Bedragen x € 1.000   | 2019 | 2018 |
|----------------------|------|------|
| Stand per 1-1-2019   | 450  | 466  |
| Dotatie              | 45   | 45   |
| Kosten               | -55  | -61  |
| Vrijval              | 0    | 0    |
| Stand per 31-12-2019 | 440  | 450  |

Om de kosten die samenhangen met het groot onderhoud van het kantoorpand gelijkmatig over de jaren te verde-len, is vanaf 1996 een voorziening groot onderhoud gevormd. Het onderhoudsplan is gebaseerd op een analyse van een externe deskundigen. Elke jaar wordt deze voorziening geactualiseerd en wordt de dotatie geëvalueerd.

In 2019 is een gedeelte van ons dak vervangen en voorzien van nieuwe valbeveiliging. Door de fasering van het onderhoud zijn de daadwerkelijke kosten de afgelopen vier jaar boven de toevoegingen uitgekomen.

## J. Kortlopende schulden

De kortlopende schulden en overlopende passiva bestaan uit de volgende posten:

| Bedragen x € 1.000                      | 31-12-2019 | 31-12-2018 |
|-----------------------------------------|------------|------------|
| Subsidieverplichtingen                  | 2.000      | 2.300      |
| Crediteuren                             | 493        | 470        |
| Belastingen en sociale lasten           | 197        | 255        |
| Overige schulden en overlopende passiva | 470        | 412        |
|                                         | 3.160      | 3.437      |

### Subsidieverplichtingen

| Bedragen x € 1.000     | 31-12-2019 | 31-12-2018 |
|------------------------|------------|------------|
| United Bible Societies | 2.000      | 2.300      |
|                        | 2.000      | 2.300      |

De subsidieverplichtingen betreffen de jaarlijks toegezegde bijdragen aan de United Bible Societies (UBS) en bijbelgenootschappen die projectsteun ontvangen. Naast deze jaarlijkse toezegging aan de UBS stelt het Nederlands Bijbelgenootschap (NBG) sinds 2016 zijn digitale producten en kennis ook in internationaal verband beschikbaar (zowel de technische als de speciaal ontwikkelde content). Ook zetten we onze uitgeverij in voor het maken van internationale missionaire producten. Beide bijdragen aan het internationale werk zijn geen onderdeel van de jaarlijkse subsidieverplichting, maar komen wel ten goede aan het internationale werk binnen de UBS. Daarnaast kunnen we van een aantal grotere giften nog niet met zekerheid zeggen of ze in 2020 opnieuw gegeven zullen worden. De combinatie van deze factoren maakt dat de reeds in 2019 toegezegde directe bijdrage aan de UBS met € 300.000 verlaagd.

### Crediteuren

| Bedragen x € 1.000 | 31-12-2019 | 31-12-2018 |
|--------------------|------------|------------|
| Crediteuren        | 493        | 470        |
|                    | 493        | 470        |

### Belastingen en sociale lasten

| Bedragen x € 1.000 | 31-12-2019 | 31-12-2018 |
|--------------------|------------|------------|
| Loonheffing        | 197        | 207        |
| Pensioenpremie     | 0          | 48         |
|                    | 197        | 255        |

### Overige schulden en overlopende passiva

| Bedragen x € 1.000                      | 31-12-2019 | 31-12-2018 |
|-----------------------------------------|------------|------------|
| Vooruitontvangen contributie            | 20         | 14         |
| Af te dragen royalty's                  | 121        | 51         |
| Personele kosten                        | 176        | 182        |
| Overige schulden en overlopende passiva | 153        | 165        |
|                                         | 470        | 412        |

De personele kosten bestaan uit gereserveerd vakantiegeld, vakantiedagen en overige personeel gerelateerde kosten.



1.7 Toelichting op de staat van baten en lasten

K. Baten van particulieren

| Bedragen x € 1.000                   | Werkelijk<br>2019 | Begroting<br>2019 | Verschil<br>werkelijk-<br>begroot | Werkelijk<br>2018 | Verschil<br>2019 - 2018 |
|--------------------------------------|-------------------|-------------------|-----------------------------------|-------------------|-------------------------|
| Contributies en structurele donaties | 3.974             | 4.085             | -111                              | 3.985             | -11                     |
| Giftenmailingen                      | 1.144             | 1.100             | 44                                | 1.150             | -6                      |
| Nalatenschappen                      | 1.797             | 1.100             | 697                               | 772               | 1.025                   |
| Overig                               | 522               | 710               | -188                              | 437               | 85                      |
| Totaal                               | 7.437             | 6.995             | 442                               | 6.344             | 1.093                   |

De baten van particulieren zijn € 442.000 hoger dan begroot. Dit wordt veroorzaakt door de hogere inkomsten bij nalatenschappen.

Hoewel de contributies en structurele donaties wel stabiel zijn ten opzichte van vorig jaar, is de begroting niet gehaald. Dit komt voornamelijk door opzeggingen door het overlijden van onze donateurs (mede door het relatief oudere ledenbestand).

De giftenmailingen deden het wederom goed en kwamen sterk boven begroting en waren stabiel ten opzichte van vorig jaar. Met name de decembermailing voor Venezuela was een succes.

Overige giften betreffen de donaties die niet kunnen worden gerelateerd aan een specifiek persoon of een specifieke actie. Eén van de redenen dat deze groep toeneemt is dat door de AVG-wetgeving minder gegevens worden doorgegeven door de banken. Hierdoor kunnen niet alle ontvangsten worden gerelateerd aan een specifieke donateur. We zien dat deze inkomsten stijgen ten opzichte van 2018, maar het budget niet is gehaald.

L. Baten van andere organisaties zonder winststreven

| Bedragen x € 1.000                   | Werkelijk<br>2019 | Begroting<br>2019 | Werkelijk<br>2018 |
|--------------------------------------|-------------------|-------------------|-------------------|
| Baten Kerk in Actie en EO Metterdaad | 326               | 476               | 270               |
| Baten stichtingen en verenigingen    | 121               | 80                | 65                |
| Collecten                            | 259               | 250               | 253               |
| Overige baten en andere organisaties | 217               | 0                 | 0                 |
|                                      | 923               | 806               | 588               |

De baten uit acties van derden bestaan uit een convenant met Kerk in Actie van € 235.000 en additionele bijdrage van € 5.000. Daarnaast heeft EO Metterdaad voor € 86.000 bijgedragen aan twee projecten. Hiervan loopt het project in Guatemala door tot in 2020. Daarom zien we € 50.000 terug in het bestemmingsfonds EO Metterdaad (Guatemala).

Het Nederlands Bijbelgenootschap heeft samen met Kerk in Actie de onderstaande projecten gefinancierd:

| Regio                   | Land       | Omschrijving                                                          | Bedragen<br>(x € 1.000) |
|-------------------------|------------|-----------------------------------------------------------------------|-------------------------|
| Azië                    | China      | Bijbels alfabetiseringsprogramma                                      | 34                      |
|                         | China      | Betaalbare bijbels                                                    | 48                      |
|                         | China      | Bijbelvertaling in Bai Yi                                             | 9                       |
|                         | China      | Bijbels en studiemateriaal voor onbemiddelde predikanten en studenten | 34                      |
| Afrika                  | Rwanda     | Kijkbijbels in het Kinyarwanda                                        | 5                       |
| Europa en Midden-Oosten | Egypte     | Bijbelquiz voor kerken in zomerperiode                                | 61                      |
|                         | Golfstaten | Project bijbelgebruik in Verenigde Arabische Emiraten                 | 41                      |
|                         | Golfstaten | Project bijbelgebruik in Bahrein                                      | 10                      |
|                         |            |                                                                       | 242                     |

Met EO Metterdaad deed onderstaande projecten via het Nederlands Bijbelgenootschap:

| Regio        | Land      | Omschrijving                         | Bedragen<br>(x € 1.000) |
|--------------|-----------|--------------------------------------|-------------------------|
| Zuid-Amerika | Guatemala | Bijbels voor (voormalige) gevangenen | 31                      |
| Afrika       | Angola    | Nieuwe Testamenten in Kikongo        | 5                       |
|              |           |                                      | 36                      |

M. Baten van levering producten/diensten

| Bedragen x € 1.000 | Werkelijk<br>2019 | Begroting<br>2019 | Werkelijk<br>2018 |
|--------------------|-------------------|-------------------|-------------------|
| Omzet              | 1.657             | 1.727             | 1.247             |
| Kostprijs          | 917               | 780               | 620               |
|                    | 740               | 947               | 627               |

Zoals eerder aangegeven is het NBG vanaf 2019 volledig zelfstandig uitgever. Daar waar vorig jaar nog een gedeelte van de opbrengsten via royalty's binnenkwamen is dat in 2019 niet meer zo. Dit verklaart de stijging in omzet ten opzichte van vorig jaar.

Onder de kostprijs worden de directe vervaardigingskosten verantwoord (dat wil zeggen kosten zetwerk en druk- en bindwerk). Daarnaast worden ook de af te rekenen royalty en afschrijving voor incurante voorraden hier geboekt. Net als in de periode van samenwerking met Royal Jongbloed worden de overige ontwikkelkosten verantwoord onder onze doelstellingen, aangezien ze onderdeel zijn van onze missie. Dit jaar moesten wij contractueel alle onverkochte voorraad van Royal Jongbloed overnemen tegen een vooraf overeengekomen prijs. Hier zat ook incurante voorraad tussen, deze hebben wij afgeboekt. Door deze afboeking en de nu direct af te rekenen royalty's, kwam de kostprijs substantieel boven begroting uit.

N. Overige Baten

| Bedragen x € 1.000   | Werkelijk 2019 | Begroting 2019 | Werkelijk 2018 |
|----------------------|----------------|----------------|----------------|
| Ontvangen royalty's  | 116            | 38             | 196            |
| Afgedragen royalty's | 0              | 13             | 52             |
|                      | 116            | 25             | 144            |

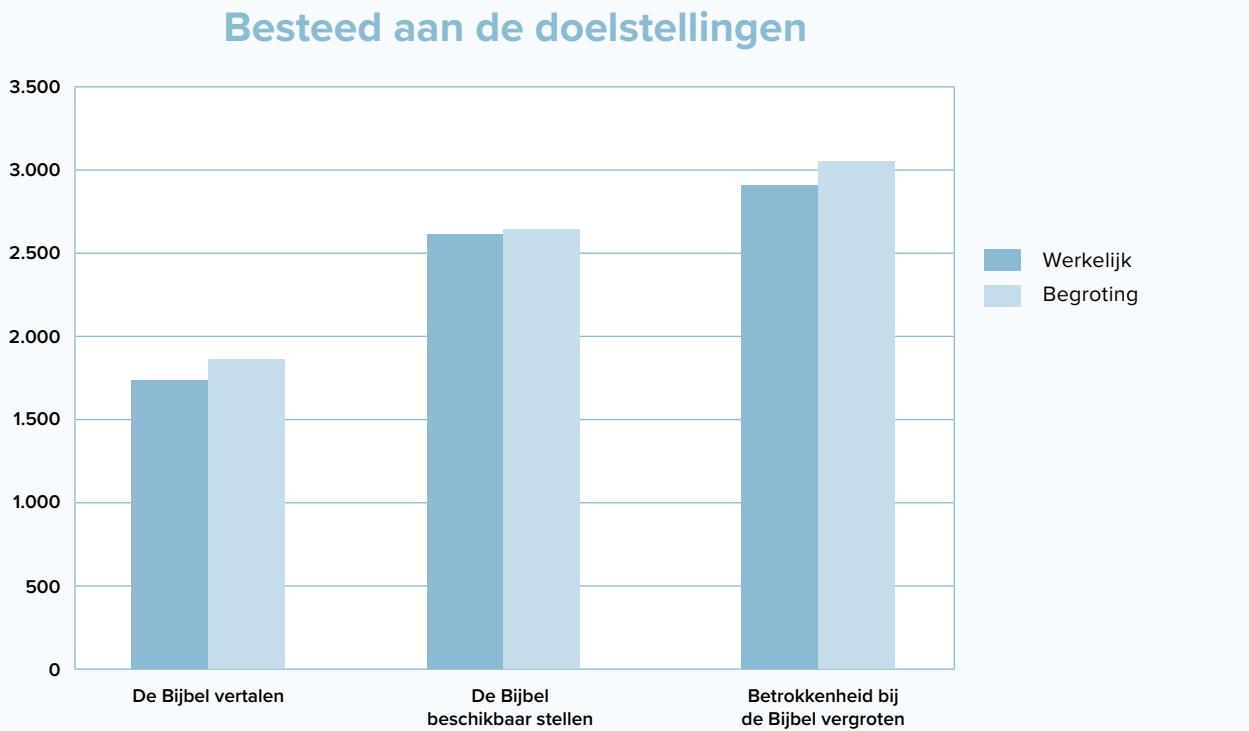
Hier worden vanaf 2019 de licentie-inkomsten van met name buitenlandse bijbelgenootschappen voor het IBEP platform getoond. Vorig jaar werden hier nog de royalty-inkomsten van Royal Jongbloed weergegeven maar deze zijn voor 2019 niet meer van toepassing.

O. Besteed aan de doelstellingen

| Bedragen x € 1.000                    | Werkelijk<br>2019 |        | Begroting<br>2019 |        | Werkelijk<br>2018 |        |
|---------------------------------------|-------------------|--------|-------------------|--------|-------------------|--------|
| De Bijbel vertalen                    | 1.771             | 23,9%  | 1.864             | 24,5%  | 1.815             | 25,4%  |
| De Bijbel beschikbaar stellen         | 2.686             | 36,2%  | 2.663             | 35,1%  | 2.301             | 32,3%  |
| Betrokkenheid bij de Bijbel vergroten | 2.954             | 39,9%  | 3.069             | 40,4%  | 3.017             | 42,3%  |
| Totaal besteed aan de doelstellingen  | 7.411             | 100,0% | 7.596             | 100,0% | 7.133             | 100,0% |

Van de totale lasten in 2019 ad € 9.236.000 wordt er 80% besteed aan de doelstellingen. De bestedingen aan doelstelling waren afgezien van een vrijval van een voorziening van de United Bible Societies (UBS) van € 300.000, conform budget.

Het Nederlands Bijbelgenootschap (NBG) hanteert voor de personeelskosten een urenregistratiesysteem waarbij de uren naar projecten geregistreerd worden. De projecten en activiteiten zijn gekoppeld aan hetzij de statutaire doelstellingen, hetzij fondsenwerving, hetzij beheer en administratie. Ook de overige kosten (niet zijnde personeelskosten) worden aan de projecten toegewezen. Op deze manier krijgen we goed inzicht in de totale kosten van een project. Op projectniveau hebben we tevens inzicht in de kosten naar doelstelling.



De bestedingen aan de doelstelling liggen zowel in absolute bedragen en als in percentage in lijn met begroting.



Bestedingen in het buitenland

Het NBG heeft in 2019 € 2.340.000 aan het bijbelwerk in het buitenland besteed. Door de afname van de balanspositie met € 300.000 en de toegenomen bestemmingsreserves, bleef dit achter op begroting. De bestedingen aan het bijbelwerk in het buitenland bestaan uit:

| Bedragen x € 1.000                                    | Werkelijk<br>2019 | Begroting<br>2019 | Werkelijk<br>2018 |
|-------------------------------------------------------|-------------------|-------------------|-------------------|
| Projectbijdragen aan en via de United Bible Societies | 2.103             | 2.517             | 2.119             |
| Toename(/afname) balanspositie                        | -300              | 0                 | 140               |
| Bijdrage overige projecten                            | 249               | 0                 | 37                |
| Bijdrage leerstoel Bijbelvertalen aan de VU           | 53                | 52                | 51                |
| Uren personeel                                        | 200               | 148               | 156               |
| Reiskosten                                            | 31                | 8                 | 29                |
| Overige kosten                                        | 4                 | 0                 | 4                 |
|                                                       | 2.340             | 2.725             | 2.536             |

Op basis van de doelstellingen:

| Bedragen x € 1.000                    | Werkelijk<br>2019 |        | Begroting<br>2019 |        | Werkelijk<br>2018 |        |
|---------------------------------------|-------------------|--------|-------------------|--------|-------------------|--------|
| De Bijbel vertalen                    | 561               | 24,0%  | 670               | 24,6%  | 985               | 38,8%  |
| De Bijbel beschikbaar stellen         | 886               | 37,9%  | 912               | 33,5%  | 1.276             | 50,4%  |
| Betrokkenheid bij de Bijbel vergroten | 893               | 38,1%  | 1.143             | 41,9%  | 275               | 10,8%  |
| Totaal besteed aan de doelstellingen  | 2.340             | 100,0% | 2.725             | 100,0% | 2.536             | 100,0% |

Het NBG is met 150 andere bijbelgenootschappen lid van de UBS. Via de UBS of direct is € 2.052.000 aan projecten van andere bijbelgenootschappen en aan de organisatie van de UBS zelf besteed.

De verdeling van de bestedingen aan het buitenland via de UBS is in het hoofdstuk bijbelwerk in het buitenland opgenomen. In de gelden die het NBG aan de UBS betaalt, zit een bijdrage voor de diensten die de UBS levert. Het overige deel van de gelden wordt bestemd voor projecten van andere bijbelgenootschappen die ook lid zijn van de UBS. De bijbelgenootschappen leggen verantwoording over de projecten af door middel van periodieke projectrapportages. In deze rapportages worden zowel de financiën als de realisatie van de niet-financiële doelen door het bijbelgenootschap weergegeven. De medewerkers van de UBS screenen en controleren de rapportages en stellen waar nodig aanvullende vragen. Nadat deze zijn beantwoord, wordt de rapportage aan het donerend bijbelgenootschap, zoals het Nederlands Bijbelgenootschap, ter beschikking gesteld.

Op basis van de rapportages worden de projectgelden via de UBS uitbetaald aan de bijbelgenootschappen die de projecten uitvoeren. Indien een project om wat voor reden ook is vertraagd of niet doorgaat, neemt de UBS contact op met het NBG om te overleggen over de ontstane situatie. Op deze wijze heeft het NBG inzicht in de voortgang van de door het NBG gefinancierde projecten en de besteding van de aan de internationale organisatie ter beschikking gestelde middelen. De UBS beoordeelt intern de projectrapportages kritisch en beantwoordt vragen over deze rapportages. Er is vanuit het NBG intensief contact met de UBS, waardoor afwijkingen of vertragingen in projecten

tijdig wordenesignaleerd en besproken.

Naast de bijdragen aan projecten van bijbelgenootschappen in het buitenland via de UBS, is een aantal bilaterale bijdragen gedaan, waaronder € 53.000 aan de leerstoel Bijbelvertalen aan de Vrije Universiteit. Daarnaast zetten we onze expertise waar mogelijk in om een bijdrage te leveren aan de ontwikkeling van andere bijbelgenootschappen of de UBS-organisatie.

P. Werving van de baten

De kosten besteed aan de fondsenwerving zijn lager dan begroot, maar hebben wel geresulteerd in hogere opbrengsten. De kosten liggen uitgedrukt in procenten ten opzichte van de baten particulariseren en andere organisaties, onder 2018 en begroting. Hieronder is de verhouding van de kosten eigen fondsenwerving in relatie tot de baten uit eigen fondsenwerving procentueel weergegeven:

| Bedragen x € 1.000                                | Werkelijk<br>2019 | Begroting<br>2019 | Werkelijk<br>2018 |
|---------------------------------------------------|-------------------|-------------------|-------------------|
| Wervingskosten                                    | 1.196             | 1.291             | 1.224             |
| Baten van particulariseren en andere organisaties | 8.360             | 7.801             | 6.932             |
| Percentage kosten eigen fondsenwerving            | 14,3%             | 16,5%             | 17,7%             |

Q. Beheer en administratie

Hieronder is de verhouding van de kosten beheer en administratie in relatie tot de totale lasten procentueel weergegeven:

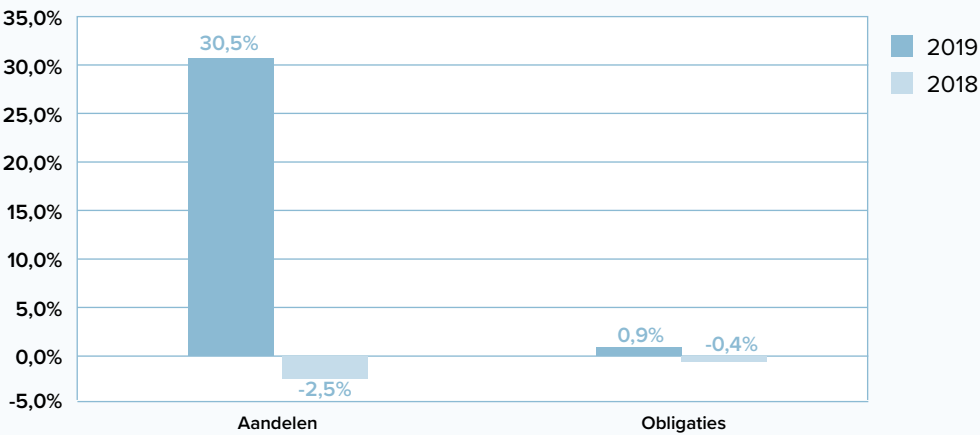
| Bedragen x € 1.000                        | Werkelijk<br>2019 | Begroting<br>2019 | Werkelijk<br>2018 |
|-------------------------------------------|-------------------|-------------------|-------------------|
| Kosten beheer en administratie            | 629               | 636               | 688               |
| Totale lasten                             | 9.236             | 9.523             | 9.045             |
| Percentage beheer- en administratiekosten | 6,8%              | 6,7%              | 7,6%              |

De kosten voor beheer en administratie zijn conform begroting en ook qua percentage conform verwachting. Ten opzichte van vorig jaar zijn de kosten en het percentage iets lager.

R. Financiële baten en lasten

| Bedragen x € 1.000              | Werkelijk<br>2019 | Begroting<br>2019 | Werkelijk<br>2018 |
|---------------------------------|-------------------|-------------------|-------------------|
| Couponrente obligaties          | 169               | 187               | 221               |
| Rente spaarrekeningen           | 0                 | 3                 | 1                 |
| Dividend                        | 66                | 75                | 90                |
| Gerealiseerde koersresultaten   | 872               | 131               | 333               |
| Ongerealiseerde koersresultaten | 293               | 0                 | -710              |
| Exploitatie panden              | 29                | 15                | 37                |
| Overige resultaten              | 0                 | 0                 | 0                 |
| Bankkosten                      | -1                | -1                | 0                 |
| Bankkosten effecten             | -62               | -60               | -54               |
|                                 | 1.366             | 350               | -82               |

De financiële baten en lasten uit beleggingen bedragen € 1.366.000. Dit is ver boven begroting en 2018. Vooral aandelen hebben het in het afgelopen jaar zeer goed gedaan met een stijging van meer dan 30%. Omdat we over 2019 gemiddeld 37% van de effectenportefeuille in aandelen was belegd en de effecten worden gewaardeerd tegen marktwaarde, is dit direct terug te zien in het financiële resultaat. Hiermee is het negatieve beleggingsresultaat van 2018 meer dan goedgemaakt. Omdat resultaten uit het verleden geen garantie zijn voor de toekomst, heeft het Nederlands en Vlaams Bijbelgenootschap een aantal stappen gezet om de fluctuaties in de toekomst in beleggingsopbrengsten iets te beperken. Zoals in het beleid beleggingen is uiteengezet (zie bladzijde 54), is dit jaar een gedeelte van het vermogen ondergebracht bij een tweede vermogensbeheerder en zal in 2020 een gedeelte van de beleggingsportefeuille naar het vaste vermogen worden overgebracht. Wel zullen we ook in de toekomst een substantieel deel in aandelen blijven beleggen.



1.8 Toelichting op de lastenverdeling

Publiciteit en communicatie

| Bedragen x € 1.000  | Werkelijk<br>2019 | Begroting<br>2019 | Verschil<br>werkelijk-begroot | Werkelijk<br>2018 | Verschil<br>2019 - 2018 |
|---------------------|-------------------|-------------------|-------------------------------|-------------------|-------------------------|
| Mailingkosten       | 1.151             | 1.454             | -303                          | 1.235             | -84                     |
| Kosten communicatie | 23                | 29                | -6                            | 31                | -8                      |
| Promotiekosten      | 335               | 167               | 168                           | 50                | 285                     |
| Totaal              | 1.509             | 1.650             | -141                          | 1.316             | 193                     |

Personeelskosten

| Bedragen x € 1.000       | Werkelijk<br>2019 | Begroting<br>2019 | Verschil<br>werkelijk-begroot | Werkelijk<br>2018 | Verschil<br>2019 - 2018 |
|--------------------------|-------------------|-------------------|-------------------------------|-------------------|-------------------------|
| Personeelskosten         | 3.291             | 3.653             | -362                          | 3.426             | -135                    |
| Kosten vrijwilligers     | 14                | 21                | -7                            | 16                | -2                      |
| Overige personeelskosten | 653               | 224               | 429                           | 257               | 396                     |
| Totaal                   | 3.958             | 3.898             | 60                            | 3.699             | 259                     |

De personele kosten (bestaande uit de salarissen, sociale lasten, pensioenpremie, reiskostenvergoedingen, opleidingen) over 2019 bedragen € 3.431.000. De reis- en verblijfskosten, kosten werving personeel en de kosten voor inleenpersoneel die wel onder de totale personeelskosten vallen, zijn hierin niet meegenomen.

De gemiddelde personeelskosten bij het NBG in 2019 en 2018 zijn:

| Bedragen x € 1.000          | 2019  | 2018  |
|-----------------------------|-------|-------|
| Personele kosten            | 3.431 | 3.593 |
| Gemiddeld aantal fte        | 47,7  | 49,4  |
| Gemiddelde personeelskosten | 72    | 73    |



Huisvestingskosten

| Bedragen x € 1.000            | Werkelijk<br>2019 | Begroting<br>2019 | Verschil<br>werkelijk-begroot | Werkelijk<br>2018 | Verschil<br>2019 - 2018 |
|-------------------------------|-------------------|-------------------|-------------------------------|-------------------|-------------------------|
| Onderhoudslasten              | 51                | 25                | 26                            | 52                | -1                      |
| Energiekosten                 | 24                | 31                | -7                            | 20                | 4                       |
| Overige<br>huisvestingskosten | 76                | 77                | -1                            | 101               | -25                     |
| Totaal                        | 151               | 133               | 18                            | 173               | -22                     |

Kantoor- en algemene kosten

| Bedragen x € 1.000           | Werkelijk<br>2019 | Begroting<br>2019 | Verschil<br>werkelijk-begroot | Werkelijk<br>2018 | Verschil<br>2019 - 2018 |
|------------------------------|-------------------|-------------------|-------------------------------|-------------------|-------------------------|
| Contributie en abonnementen  | 298               | 342               | -44                           | 315               | -17                     |
| Kantoorbenodigdheden         | 17                | 18                | -1                            | 19                | -2                      |
| Huur- en leasekosten         | 44                | 32                | 12                            | 28                | 16                      |
| Vervoers- en transportkosten | 17                | 16                | 1                             | 16                | 1                       |
| Verzekeringen                | 17                | 17                | 0                             | 20                | -3                      |
| Accountantskosten            | 24                | 25                | -1                            | 25                | -1                      |
| Advieskosten                 | 153               | 79                | 74                            | 185               | -32                     |
| Overige algemene kosten      | 34                | 19                | 15                            | 16                | 18                      |
| Totaal                       | 604               | 548               | 56                            | 624               | -20                     |

Afschrijving

| Bedragen x € 1.000      | Werkelijk<br>2019 | Begroting<br>2019 | Verschil<br>werkelijk-begroot | Werkelijk<br>2018 | Verschil<br>2019 - 2018 |
|-------------------------|-------------------|-------------------|-------------------------------|-------------------|-------------------------|
| Afschrijvingen en rente | 97                | 110               | -13                           | 92                | 5                       |
| Totaal                  | 97                | 110               | -13                           | 92                | 5                       |

1.9 Bezoldiging directie en bestuur

Bezoldiging directie

In lijn met de regeling beloning directeuren van Goede Doelen Nederland (groep G) is de maximale beloning voor de directeur vastgesteld op schaal 16-8 conform de PKN arbeidsvoorwaarden. Dit inkomen is – conform de nieuwe erkenningsregeling en beloningsregeling – lager dan het absolute maximum van de beloningsregeling en lager dan het maximum zoals vastgesteld op basis van de BSD-score (Basis Score Directiefuncties) binnen de Regeling beloning directeuren van goededoelenorganisaties. De BSD-score is 410.

| Algemeen Directeur         |           |
|----------------------------|-----------|
| Dienstverband:             |           |
| Aard                       | onbepaald |
| Uren                       | 36        |
| Parttimepercentage         | 100       |
| Periode                    | 1/1-31/12 |
| Bezoldiging jaarinkomen:   |           |
| Brutoloon                  | 90.134    |
| Vakantiegeld               | 7.113     |
| Eindejaarsuitkering        | 7.472     |
|                            | 104.719   |
| Pensioenlasten (w.g. deel) | 21.066    |
| Totaal 2019                | 125.785   |
|                            |           |
| Totaal 2018                | 124.958   |

Bezoldiging bestuur

De bestuursleden verrichten hun werkzaamheden onbezoldigd. Gemaakte kosten kunnen zij declareren. Aan onkosten is door alle bestuursleden in totaal € 3.245 gedeclareerd. Daarnaast heeft de voorzitter vacatiegeld ontvangen van € 5.001 en de penningmeester van € 2.198.

De jaarrekening is opgesteld conform de huidige statuten in Haarlem op 7 mei 2020 door het bestuur, waarin zitting neemt mw. ds. K. van den Broeke (voorzitter), jhr. mr. T.A.J. van Eysinga (penningmeester), drs. G.R.M. van Dartel, mw. ir. J.A. Hekstra, dhr. J.J. Leene, prof. dr. F.R. van Moere en prof. dr. W.T. van Peursen.

De jaarrekening is vastgesteld door de ledenraad in Haarlem op 29 mei 2020.

---

## 2. Overige gegevens

### 2.1 Statutaire bepalingen

Het Nederlands Bijbelgenootschap is een vereniging gevestigd in Haarlem. Het Nederlands Bijbelgenootschap is ingeschreven in de Kamer van Koophandel onder nummer 34049013.

Overeenkomstig artikel 25 lid 2 van de statuten stelt het management van de organisatie jaarlijks in overleg met het bestuur een rekening en verantwoording in concept op. Deze jaarrekening wordt door een door het bestuur aan te wijzen registeraccountant gecontroleerd en vervolgens, voorzien van een toelichting, aan het bestuur aangeboden. Het bestuur stelt deze stukken op binnen zes maanden na afloop van het boekjaar, al of niet gewijzigd en aangevuld. Vervolgens stelt het bestuur de stukken ter bespreking en vaststelling aan de orde in de ledenraadsvergadering. Vaststelling van de jaarrekening strekt het bestuur en de medewerkers tot decharge voor alle handelingen in het afgelopen boekjaar verricht, voor zover deze handelingen uit de betreffende jaarstukken blijken. De vereniging publiceert ieder jaar een jaarverslag betreffende de gang van zaken in het afgelopen verenigingsjaar, dat door de ledenraadsvergadering dient te worden goedgekeurd.



## 2.2 Verdeling van het resultaat

Aan het bestuur wordt voorgesteld het saldo van baten en lasten te verdelen zoals in dit overzicht is aangegeven. Het onderstaande voorstel is verwerkt in de balans per 31 december 2019.

| Bedragen x € 1.000                                                      | 2019         |
|-------------------------------------------------------------------------|--------------|
| <b>Mutaties bestemmingsfondsen</b>                                      |              |
| Toevoeging aan het bestemmingsfonds eigen vermogen                      | 551          |
| Toevoeging aan het bestemmingsfonds EO Metterdaad (Guatamala)           | 50           |
| Onttrekking aan het bestemmingsfonds Bijbelgenootschap Papua New Guinea | 35           |
|                                                                         | 636          |
| <b>Mutaties bestemmingsreserves</b>                                     |              |
| Onttrekking aan de bestemmingsreserve Transitie                         | -517         |
| Onttrekking aan de bestemmingsreserve NBV-Revisie                       | -205         |
| Toevoeging aan de bestemmingsreserve Digitale ontwikkeling              | 285          |
| Toevoeging aan de bestemmingsreserve Bijbelcampagne                     | 150          |
| Toevoeging aan de bestemmingsreserve Financiering                       | 1.636        |
|                                                                         | 1.349        |
| <b>Mutaties herwaarderingsreserve</b>                                   | 11           |
| <b>Subtotaal</b>                                                        | <b>1.996</b> |
| Onttrekking aan de continuïteitsreserve                                 | -650         |
| <b>Totaal verdeeld saldo</b>                                            | <b>1.346</b> |

## 2.3 Gebeurtenissen na balansdatum

Ten tijde van het opmaken van de jaarrekening heeft het Nederlands Bijbelgenootschap, net als andere organisaties in Nederland, te maken met de overheidsmaatregelen en de andere effecten rond COVID-19. Hoewel dit waarschijnlijk onze baten over 2020 zal beïnvloeden verwachten wij niet dat dit invloed heeft op de continuïteit van de organisatie op korte of middellange termijn.

## 2.4 Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Nederlands Bijbelgenootschap  
Postbus 620  
2003 RP HAARLEM

### CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: het bestuur en de ledenraad van Nederlands Bijbelgenootschap

#### Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2019

*Ons oordeel*

Wij hebben de jaarrekening 2019 van Nederlands Bijbelgenootschap te Haarlem gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in dit jaarverslag op pagina 58 tot en met pagina 92 opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Nederlands Bijbelgenootschap per 31 december 2019 en van het saldo van baten en lasten over 2019 in overeenstemming met de in Nederland geldende RJ-Richtlijn 650 Fondsenwervende organisaties.

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2019 (met een balanstotaal van € 16.326.000);
2. de staat van baten en lasten over 2019 (met een saldo van baten en lasten van € 1.346.000 positief); en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen van financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

#### De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Nederlands Bijbelgenootschap zoals vereist in de Verordening inzake de Onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening Gedrags- en Beroepsregels Accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

#### Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- het bestuursverslag (pagina 5 tot en met pagina 57);
- de overige gegevens (pagina 93 tot en met pagina 94).

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat en alle informatie bevat die op grond van de in Nederland geldende RJ-Richtlijn 650 Fondsenwervende organisaties vereist is. Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de controle of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat. Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag in overeenstemming met de in Nederland geldende RJ-Richtlijn 650 Fondsenwervende organisaties.

### **Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening**

#### ***Verantwoordelijkheden van het bestuur voor de jaarrekening***

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met de in Nederland geldende RJ-Richtlijn 650 Fondsenwervende organisaties. In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de vereniging in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de vereniging te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de vereniging haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

#### ***Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening***

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel. Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken. Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Een meer gedetailleerde beschrijving van onze verantwoordelijkheden is opgenomen in de bijlage bij onze controleverklaring.

Was getekend te Amersfoort, 7 mei 2020.

WITH accountants B.V.  
Drs. J. Snoei RA

Bijlage.

### **Bijlage bij onze controleverklaring over de jaarrekening 2019 van Nederlands Bijbelgenootschap**

Wij hebben onze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

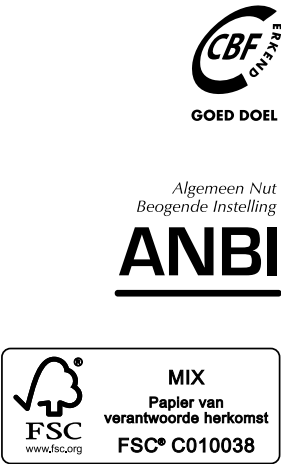
- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de vereniging;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de vereniging haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een vereniging haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen;
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met het bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.



**Nederlands Bijbelgenootschap**  
Postbus 620, 2003 RP Haarlem  
Zijlweg 198, 2015 CK Haarlem  
Tel: 023 - 514 61 46  
www.bijbelgenootschap.nl  
info@bijbelgenootschap.nl  
 /bijbelgenootschap  
 NBG\_Bijbel  
 @bijbelgenootschap  
BTW: NL 0036.09.406.b01  
IBAN: NL74 SNSB 0266 3808 08  
KvK: Amsterdam: 34049013  
Lid van de United Bible Societies

**Vlaams Bijbelgenootschap**  
Groenenborgerlaan 149, 2020 Wilrijk, Antwerpen  
Tel: 078 - 48 44 86  
www.bijbelgenootschap.be  
info@bijbelgenootschap.be  
 /VlaamsBijbelgenootschap  
BIC KREDBEBB  
IBAN: BE25 4726 0609 5182  
Lid van de United Bible Societies



**Meike Derksen (17 jaar)**  
Meike werkte mee aan de fotoshoot voor de *BGT Jongerenbijbel*.

